

Áldás, békesség!

A Pomáz-Csobánkai Református Társegyházközség lapja
XI. évfolyam 4. szám

2022. július-augusztus

Volt a farizeusok között egy Nikodémus nevű ember, a zsidók egyik vezető embere. Ő egy éjjel elment Jézushoz, és így szólt hozzá: Mester, tudjuk, hogy Istentől jöttél tanítául, mert senki sem képes megterni azokat a jeleket, amelyeket te teszel, csak ha Isten van veled.

Jézus így válaszolt: Bizony, bizony, mondom neked: ha valaki nem születik újonnan, nem láthatja meg az Isten országát.

Jó és igaz az ÚR, ezért megmutatja a vétkeseknek a jó utat. Az aláztásokat igazságosan vezeti, és az ő útjára tanítja az aláztásokat. Az ÚR minden ösvénye szeretet és hűség azoknak, akik megtartják szövetségét és in-
telmeit. A te nevedért, ó, URam, bocsásd meg bűneimet, mert sok van! (Zsolt 25,8-11)

Jó és igaz az ÚR, ezért megmutatja a vétkeseknek a jó utat. Az aláztásokat igazságosan vezeti, és az ő útjára tanítja az aláztásokat. Az ÚR minden ösvénye szeretet és hűség azoknak, akik megtartják szövetségét és in-
telmeit. A te nevedért, ó, URam, bocsásd meg bűneimet, mert sok van! (Zsolt 25,8-11)

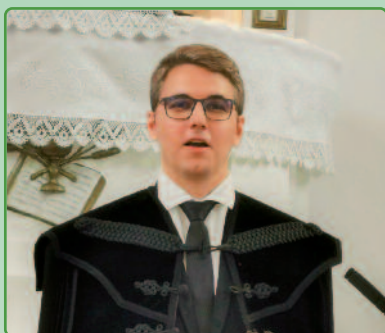
6

Gyermektábor 2022

18

Beszélgetés
Tóth Sebestyénnel

28

Püspöki vizitáció
Pomázon 1819-ben

Már kifelé dökög velünk a váltón a vonat, mikor az egyik utas riadtan kérdezi:

- Ez, kérem, D. állomás?
- Igen – hangzik a válasz.

Rémülten ugrik fel, kapna a csomagjaihoz, majd leejti kezeit, belátja, hogy késő.

- Jaj nekem! Itt át kellett volna szállnom!

A vonat egykedvűen robot tovább, az utasok egyike-másika szánakozik. Van, aki a menetrendet nézegeti, hogyan lehetne jóvátenni az elmulasztott átszállást, és hangzik ilyen tanács is, meg olyan is.

Elgondolkoztam egy kicsit a dolgon. Elég baj ez is, ha valaki K.-ra akar menni, és D.-n nem száll át. De ez még jóvátétel. Egy-két napi késéssel, egy kis izgalommal helyre lehet hozni a dolgot. Egy azonban bizonyos, miután már a vonat D.-ről kiindult, nem lehet átszállni.

Az jutott eszembe, hogy minden ember vonaton utazik, és ilyen átszállóhely maga az élet is. Addig, míg valakinek a vonata itt vesztegel, van idő átszállni, ha azonban kiindult az állomásról, akkor elkésett, mert az elmulasztott átszállást nem lehet jóvátenni többé.

Születésekor senki se ül olyan vonatra, melyen a mennybe érkeznék. Sőt mindenki olyan vonatra száll születésétől, fogantatásától fogva, amelyik nem a mennybe érkezik. Át kell szállni. Aki ezt elmulasztja, előbb vagy utóbb saját keserű nyomorúságán kell meg-
tapasztalnia, hogy végzetes mulasztást követett el.

Vannak, akik abban a tévhitben hagyják magukat az ördög által félrevezetni, hogy lesz még idő ebben vagy a másik életben jóvátenni azt, amit most elmulasztottunk. A Szentírás azonban nem így tanít. Ébresztően, megrázóan szól felénk a hívás: *Ma! Ma*, ha az Ő szavát halljátok, meg ne keményítsétek a ti szíveteket!

Amikor megérkezik a vonat az állomásra, ahol az utasnak át kell szállni, és felhangzik a vonatkísérő kiáltása, hogy D. öt perc, K. felé átszállni, az utas késlekedés nélkül szedi a batyuját, és átszáll. Mindenki bolondnak tartaná azt az utast, aki így szólna: *Én majd csak a következő állomáson szálllok át.* De vajon nem ilyen balgatag dolog-e halogatni a dolgot,

amikor Isten követői figyelmeztetnek, hogy: *Átszállni!?* Még pedig sürgősen, mert nem tudjuk, mikor indul tovább a vonat. Aki az életnek és halálnak ura, bármely pillanatban megadhatja a jelt az indulásra.

Testvér! Átszálltál-e, vagy még mindig a régi vonaton utazol? Ha még nem tetted volna, halld meg, hogy int, figyelmeztet az Úr: *Átszállni! Átszállni!*

Mióta ez a világ fennáll, az ember mindig más, több akart lenni, mint, ami adatott neki. A lázadó kamasz szívesen cserélt volna szülőt, testvért, iskolát – egyszóval mindent. Nem tudott megelégedni a „van”-nal, örök elégedetlen volt, mindig más kellett. Hogy amikor eljött a felnőttkor, vagy még fiatalként Isten Szentlelke átfurmálta elméjét, másként lásson, és hálát adjon a meglévőkéért. Hiszen az ige világosan beszél arról, hogy Isten ajándéka például a gyermek, de ugyanígy ajándék a szülő, a család is. Testre szabott, hozzánk illő, nekünk ajánlékozott.

A világ Ura hatalma és isteni ereje által formálta a mindenséget, mely tökéletes lett, s a saját képére és hasonlatosságára az ember, aki ezért ugyancsak tökéletes lett! Aztán „jó dolgában” (ugye így szoktuk mi is!) nem figyelt Teremtőjére, és a kígyó alakjában megszólaló Sátán lépre csalta, s bekövetkezett, amit Isten előre megmondott – és minden megváltozott. Bár Isten maradt a szent és tökéletes, de az ember bűnössé lett. S a bűn, mint a gyom burjánzik: Káin már gyilkol, s a sor folytatódik egészen Babelig. Az ember nevet akart szerezni magának, többre tört, hiszen értelme megmaradt a bűneset után is, csak már a „szerinte” jóra használta. Mert akinek nem Isten az ura, az maradt választott ura, a Sátán vezetése alatt, tehát ő irányította már gondolatait és tetteit is. Az ember okos volt, tudott téglát égetni, szurokkal egymáshoz tapasztani, tudott építeni, s ez jó! De mire használta tudását? Hogy valamiképp hasonló legyen az égben lakó Istenhez. „Saját” erőből akart valaki lenni.

Végignézzve mai világunkon, mintha a jelen emberiség a ma is ilyen-olyan formában megjelenő Sátán ajánlataira, csábító, hazug szavára figyelne, és járja a „maga” útját. Egy-egy megdöbben ember felteszi a kérdést: miért fordult fel a világ, sok ember szinte kivetkőzött magából. Szomorúan emlegetik a régi, a jobb időket. Ez kéne, az kéne – lényegében vágyakoznak a „paradicsom” után. Sokan ismerik azt a történetet, amikor *Billy Graham* lányát egy iskolai lövöldözés után megkérdezték, hogy hol volt akkor az Isten, miért nem védte meg a fiatalokat, akkor válaszában utalt arra, hogy onnan Istent kitalították! Nem kell az Isten, ne szóljon bele, majd ÉN! – Isten gyermekeit is megkísérti ez a „majd én!” Az ige szól, a Lélek figyelmeztet, s te mintha nem hallanád, mégy a magad feje után. Kinek mivel van tele a feje, a szíve? A forrás vizét zárt nyakú palackban nem lehet felfogni, ki kell venni belőle a dugót.

Mióta modern világot élünk, kütyük sokaságán át árad a kígyó szava, s aki készpénznek veszi, eltéved. Neki fog jógázni, karatézni, agykontrollt művelni, jónak kikiáltott dolgokban részt venni – s mindezt azért, hogy valaki legyen, illetve ki nem mondott a cél sok esetben, hogy isteni magasságokba jusson. S a fő becsapás abban van, hogy kezdetben az ígéretek teljesülnek, nyer a módszer művelője, s nem veszi észre, hogy lelkében pedig kárt vall. Mindent, ami Istenhez kötötte (talán csak megszokásból) már nélkülözhetővé válik, s aztán a „jó” dolgokból is egyre több kell – egyre mélyebbre jut, nevezzük nevén: az okkult dolgokba, hogy porázon megvezetett alattvalójává legyen gazdájának.

De Isten – olvasd ígénkben! – leszállt, hogy lássa a nagy emberi igyekezetet, a tornyot. Lám, az ember azt hiszi, hogy az ajánlott, a jónak látszó út fogja őt tökéletessé, egészségessé, széppé, bölccsé tenni és emeli isteni magasságokba, de nem, sőt valami rosszabb jön, amire nem gondolt, nem számított,

mert arról a kígyó nem, csak Isten szólt az Ő igéjében. Az meg az ő számára nem mérvadó! De nekünk látnunk kell az igéből és a valóságban, hogy egymás szavát sem értik az emberek, nem tudnak olyan közösséget alkotni, ahol élni lehet anélkül, hogy az ember rossz szájízzel feküdjön le este, majd keljen reggel, mert semmi nem ad kielégülést, megnyugvást.

Az ember a földön, Isten a mennyben – ez derül ki a 10. versből. De ne álljunk meg itt! Isten megszánta a bűnbe merült embert, és Fiában lejött a földre, hogy eleget tegyen helyettünk, értünk. Meghalt, hogy mi élhessünk. Elénk áll a széles út, amelyen sokan járnak és kárhozatra visz. Meg kellene hallani szavát, vágnyi kellene a frissítő, élő víz, az ige után, és közben kiáltani: Uram, segíts, hogy megforduljak, megtérjek Hozzád, mert ijesztő az, ami körülvesz, s ami bennem van! El kell hinniek, hogy nem hatástalan ez az okkult léggör az aktívan részt nem vevők számára! Hat, mérgezi a levegőt. Ahogy a füst átjár mindent, pontosan úgy jár át mindent születéstől a halálig a bűntől áporodott, Istentől távoli gondolkodás! De hála legyen Istennek, lehet a jó Pásztorhoz csatlakozni, mert akkor nem tévedünk el. Gondold ezeket végig, és lásd meg, amire Isten Szentlelke rámutat, akkor azt kezeltesd az áldott Orvossal, majd – ahogy mondtam – csatlakozz a jó Pásztorhoz, és Ő elvisz egészen fel az égi honig, és részed lesz a szent és igaz, a vágyott világban, az Isten országában!

Pap Lászlóné lelkipásztor

Áhítat

23. ZSOLTÁR

Dávid zsoltára.

Az ÚR az én pásztorem;
nem szűkölködöm.

Fűves legelőkön nyugtat engem,
és csendes vizekhez terelget engem.

Lelkemet megvidámítja,

az igazság ösvényein vezet engem az ő nevéért.
Még ha a halál árnyékának völgyében járok is,

nem félek a gonosztól,

mert te velem vagy;

a te vessződ és botod,
azok vigasztalnak engem.

Asztalt terítesz nékem

az én ellenségeim előtt;

elárasztod fejem olajjal;

csordultig van a poharam.

Bizonyára jószágod

és kegyelmed követnek engem

életem minden napján,

s az ÚR házában lakozom

hosszú ideig.

Kedves testvérek! Az egyik legnagyobb kérdésünk az, hogy Isten szeretete átjárja-e az életünket, és hogy mi szeretjük-e Istent.

Fiatalok ülnek itt az úrasztala körül, pólójukon ezzel a kérdéssel: „Szeretsz-e engem?” Ezt a kérdést teszi fel apa a fiának, anya a lányának, szülő a gyermekének, gyermek a szülőjének, és ezt a kérdést teszik fel a szerelmesek is egymásnak. Ezek is fontos kérdések, de a legfontosabb az, amit Jézus Krisztus tesz fel nekünk: „Szeretsz-e engem?”

Emlékszem, néhány évvel ezelőtt, amikor a Nehémiás-gyermektáborból hazatértünk, egy sárga színű póló volt rajtam a tábor igéjével, és valamiért hétvégén el kellett mennem a patikába. Szentendrére mentem, és ahogy beléptem, megkérdezte a patikus, hogy „Építőtáborban volt?” Mert hogy a pólómon egy képen templomot építő munkások voltak, akik egyik követ rakták a másikkra, és akkor el tudtam mondani, hogy „Nem, nem építőtáborban voltam, hanem egy hittantáborban, aminek az volt a témája, hogy Isten hogyan építi az életünket”. Ez a mostani póló, amin ez a felirat szerepel: „Szeretsz-e engem? Kisoroszi 2022” – inkább kérdést vet fel, mint megoldást.

A gyermekek számára is volt egy kód, majd mindjárt segítenek nekem a feloldásában, már mosolyognak is. Nagy forróságban voltunk, és volt egy kis túránk, aminek egyik állomása a cukrászda volt, és hogyha valaki bemondta a helyes kódot, akkor kétfimbócos fagyaltot kapott. Ezt a kódot kellett bemondani, hogy „János 3,16”. Aki bement tőlünk, és azt mondta, hogy „János 3,16”, meg volt beszélve a cukrásszal, hogy annak én fizetem a fagyiját.

De hogy mi is ez a kód? Mert ha csak a kódot mondjuk – János 3,16 –, akkor ez azért nem sokat mond. Mi is a megfejtése ennek a kódnak? Mondjuk közösen: „Mert úgy szerette Isten a világot, hogy az egyszülött Fiát adta, hogy aki hisz őbenne, el ne vesszen, hanem örök élete legyen.” Nem tudjuk, nem kér-

deztük a fagyaltot árusító fiatal hölgyet, hogy tudja-e

a kód feloldását, de hogyha sokan megyünk hozzá, akkor előbb-utóbb majd megkérdezi, és megkeresi az interneten, hogy mit is jelent a János 3,16. Hogyha pedig itt a városunkban járunk, vagy az iskolába megyünk, és ebben a pólóban látnak, biztosan sokan megkérdezik majd, mit is jelent ez.

Tehát sokan mondják azt, hogy „Én szeretlek téged”, de a legfontosabb

kérdés az, amit Jézus tett fel a tanítványának, Péternek: „Szeretsz-e engem?”. Egy olyan helyzetben hangzik Jézus szájából háromszor ez a kérdés, amely helyzet Péter számára ismeretlen, és mégis ismerős. Az egész élete belezúfolódik néhány pillanatba, néhány percbe, néhány gondolatba.

Engedjétek meg, hogy most egy pillanatra *Suhajda Józsefné, Erzsike* testvérem is eszembe jusson. Nem tudom már pontosan, mikor, lehet, hogy egy évtizeddel ezelőtt egy istentisztelet után elmondta nekem, hogy bejött a templomba, és az Isten igéje anynyira átjárta a szívét, lelkét. A 121. Zsoltárból volt az aznapi ige:

„Másodszor is megkérdezte: Simon, Jóna fia, szeretsz-e engem? Ő ismét így válaszolt: Igen, Uram, te tudod, hogy szeretlek téged. Jézus erre ezt mondta neki: Őrizd az én juhaimat!” (Jn 21,16)

A Szeretetet szolgálatra hív Nyilas Zoltán esperes prédikációja

„Szemeimet a hegyekre emelem, onnan jön az én segítségem”. És azt mondta Erzsike, hogy vagy negyvenöt percig az Isten jelenlétében volt. Az egész élete belesűrűsödött

abba a negyvenöt percbe. Eszébe jutottak azok a pillanatok, amikor Isten megszólította, megváltotta, és minden szolgálata.

Egy ilyen helyzetben van most Péter is. Jézus megszólítja: „Szeretsz-e engem?” – és az egész élete ott van előtte. Eszébe jut az első találkozás, amikor Jézus odament hozzá, bekérkedett a hajójába, és onnan tanította a sokaságot. Aztán azt mondta neki Jézus, hogy „emberhalásszá teszlek téged”. Miért? Merthogy annyi halat fogtak, hogy roskadoztak a hajók, meg szakadoztak a hálók.

A beszélgetés előtt most újra megismétlődik ez az élménye. Jézus már feltámadt, és azt mondja: „Húzzátok ki a hálót, vessétek a hajó jobb oldalára, és tele lesz halakkal!” Megismétlődik az, ami Péterrel történt a szolgálat elején: „Kövess engem!” – az igénk végén ugyanezt a felszólítást halljuk: „Kövess engem!”

SZERETSZ-E ENGEM?
HIDD EL
RESS TE IS
KÖVESS ENEM
SZERESS TE IS
TÖVÁBB
TEVÁLLALJFI
KISOROSZI 2022

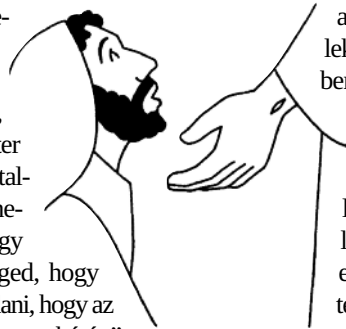

Vannak ilyen pillanatok az életben, testvérek, amikor Isten elé állsz, és ott van az egész életed. De ez még nem a nagy összefoglalása az életnek. Ez nem

az aggastyán életének összefoglalása, a nagy tanulságok kimondása, hanem az, amikor Isten előtt állsz, és Isten kérdez téged: „Szeretsz-e engem?”

Nagy kérdés. Mert Isten, amikor Jézus Krisztus által felteszi ezt a kérdést ott Péternek, ennek az igének érezhetően nagy személyes üzenete is van, mert bennünket is kérdez. Itt kopogtat valahol a szívünkön, a fejünkben: „Szeretsz-e engem?” Jézus tulajdonképpen azt a kérdést teszi fel Péternek, hogy tudsz-e engem mindent odaadón, teljes önfeláldozással szeretni? Vane önfeláldozó szereteted? Nehéz kérdés ez. Azért nehéz kérdés, mert ez a határainkat boncoló kérdés. Azért fontos kérdés ez, mert az a Jézus teszi fel, aki negyven nappal korábban az életét adta a tanítványokért. Az a Jézus teszi fel Péternek ezt a kérdést, aki azt mondta: „Nincs senkiben nagyobb szeretet annál, mint ha valaki életét adja barátaiért.” És akkor ránézett az ott lévőkre, a tanítványokra, és azt mondta: „Ti az én barátaim vagytok”.

Péter tudja, világosan tudja, hogy Jézus nem a levegőbe beszél. Nem egy olyan dolgot kérdez tőle, ami Jézustól idegen, hanem ami a lényének, a természetének, a valójának a legfontosabb része, magja. „Nincs annál nagyobb szeretet, mintha valaki életét adja a barátaiért. Péter, te tudsz így szeretni engem?” És akkor Péter azt válaszolja neki, hogy „Uram, ez egy hatalmas nagy mérce. Én őszintén bevallom neked, hogy az én szeretetem addig tart, hogy ragaszkodom Hozzád, hogy követlek téged, hogy fogom a kezedet. Nem, nem tudom kimondani, hogy az életemet is odaadnám érted. Ez egy nagyon nagy kérdés.”

És Jézus megkérdezi tőle még egyszer: „Péter! Szeretsz-e engem ezzel az önfeláldozó szeretettel?” De Péter újra azt mondja neki: „Uram, én csak ragaszkodni tudok Hozzád, és keresni a Te akaratodat.” Mert Péternek eszébe jut, hogy nemcsak hitvallások voltak az életében, nemcsak magasságok, hanem mélységek is, kudarcok, gyávaság, tagadás, hűtlenség, elesés, ez is benne van az életében. „Uram, én így tudlak szeretni, hogy ragaszkodom Hozzád.”

Isten téged is és engem is így kérdez. A mindent odaadó Isten így kérdez, tudjuk-e Őt szeretni? Közben pedig figyelmeztet is, hogy nem az a szeretet, ahogyan mi szeretjük az Istent, hanem az,

ahogyan Ő szeretett minket, és hogy az Ő egyszülött Fiát adta értünk válságul a mi megmentésünkért. Nem a mi szeretetünket vetítjük ki, hanem az Isten adja nekünk az Ő szeretetét, Jézus Krisztust, kézzelfogható távolságra, megismerhetővé. Ragaszkodsz-e ehhez a Krisztushoz?

Mert hogyha igen, akkor ez innentől kezdve életed hitvallásává lesz. Az életed hitvallásává úgy, hogy el tudod mondani, ha valaki megkérdez, miért ragaszkodsz Jézushoz, és úgy is, hogy így éled az életedet. Hogy nincs benne fonák, nincs benne képmutatás, nincs benne az érme másik oldala, hanem csak egyenesség és igazság.

„Péter, szeretsz-e engem?”

És hogyha igen, akkor megérkezünk igénk harmadik üzenetéhez, amellyel tulajdonképpen az istentiszteletünk első bátorító köszöntése is kezdődött – akkor szolgálatra hívlak téged. Akkor mostantól fogva embereket fogsz halászni. Más szóval, akkor te őrizni és legeltetni fogod az én juhaimat, bárányaimat. A gyülekezeti élet nem a pásztorokból áll, hanem a pásztorok és a bárányok kapcsolatából. A gyülekezet és a szolgálók közösségéből áll. Tulajdonképpen arról beszél itt ez az ige, hogy a hálaból való szolgálat nélkül nincs is igazi gyülekezeti élet.

Emlékszem egy igazán kedves presbiterre, aki vagy találta a hangot vagy nem találta a szót a gyülekezet lelkipásztorával, végül úgy döntött, elmegy egy másik gyülekezetbe. Kinézett egy lakóhelyéhez közeli másik településen lévő gyülekezetet, ahol ő korábban élt, és elment az istentiszteletre. Az istentisztelet végén az ajtóban a lelkipásztor észrevette, hogy egy új gyülekezeti tag vagy egy új érdeklődő érkezett. Kezet ráztak, bemutatkoztak egymásnak, de miután bemutatkozott, azonnal le is lepleződött, mert az apja, a nagypapja, sőt még a dédapja is, mint előljárók és professzorok voltak ismertek a református egyházban. A Tiszántúlon ismert református név volt az övé. Rögtön meg is találták, hogy hányan szolgáltak a családból a református egyházban. És rögtön azt kérdezte a lelkipásztor: „Szeretettel köszöntünk a gyülekezetünkben, hát akkor mi lesz a te szolgálatod?” Azt felelte a presbiterünk, hogy „Hát én most jöttem...”

„Hozzánk csak úgy lehet jönni, ha van szolgálatod” – válaszolta a lelkész. „De még nem is ismerlek titeket!” „Akkor maradj otthon! Ha hozzánk jössz, akkor szolgálatod lesz. Bármilyen szolgálatod, de lesz. Hozzánk csak úgy lehet jönni!” Presbiterünk hazament a gyülekezetébe, megbékélt a régi lelkészével, úgyhogy ott végezte a szolgálatát tovább. Az élet pedig úgy adta, hogy most mégis egy másik településre költöztek, de ott is presbiterként szolgálja az ő Urát.

Szóval, kedves testvérek, a „Szeretsz-e engem?”-kérdés nem egy elvi kérdés. Nem itt a szószéken, valahol ezen a szinten, ahol én beszélek, lebeg a szeretetnek a kérdése, hanem a mindennapi életben, annak gyakorlásában, a kezek munkájában, a lábak munkájában, a látogatás kérdésében, a hitvallásban, a délutáni megbeszélések, kórházlátogatások kérdésében, és még folytathatnánk hosszan, hiszen ezer és ezer szolgálati ág van, amit végezni lehet és végeztek. Mint például az a tíz kísérő, akik velünk voltak egy hétig harminckét gyermekkel, reggel 6 órától 24 óráig szolgálatban állva.

Szolgálatra hív bennünket az élő Isten. A szeretetnek e kérdése bizony a legfontosabb kérdéssé válik számunkra. Adja az Isten, hogy mi is úgy tudjunk felelni, ahogyan Péter: „Uram, te mindent tudsz, te tudod, hogy szeretlek téged.” Ámen.

(Elhangzott 2022. július 3-án a pomázi református templomban) ■

Szeretlek Jézusom

*Szeretlek Jézusom! Tudom, enyém vagy.
E világ örömet nekem már nem ad.
Sosem becsültem örömid oly nagyon
Ha egykor szerettelek, az most vagyok.*

*Szeretlek, mert előbb szeretted engem,
Kereszthalállal megváltottad lelkem.
Föviskorona volt a homlokodon:
Ha egykor szerettelek, az most vagyok.*

*Szeretlek Téged életem s halálomban
Dicsérlek Téged öröm s bánatomban.
A legvégső percben ezt kiálthatom:
Ha egykor szerettelek, az most vagyok.*

*Ha Isten trónjánál leszek majd ott fenn,
Az elhagyott nyomort mind elfelejtem,
Ott a koronám tartva majd mondhatom:
Ha egykor szerettelek, az most vagyok.*

Szereted-e Jézust?

Gyermektábor Kisorosziban

2022. június 27. – július 2.

Életemben eddig nagyon sokszor voltam már résztvevő gyermektáborban. Idén segítőként utaztam el, s nyugodt szívvel mondhatom, hogy ez volt életem eddigi legnehezebb tábora. Felelősséggel járt és néha nehezebb feladatokkal is. Ha úgy alakult, hogy valamit egyedül nem, segítséggel mindig mindent meg tudtam oldani. Betekintést kaptam abba a sok-sok feladatba, amit mindeddig szüleim, illetve más felnőttek csináltak azért, hogy nekem, mint táborozónak a legjobbat nyújtsák. Folyamatos feladatom a konyhai szolgálatban volt, de a szobavizitben és az esti mesék előadásában is részt vehettem. Rádöbbentem arra, miért is mondták nekem korábban a szüleim, hogy nagyon elfáradtak a táboroztatásban. Ma már én is elmondhatom, hogy táboroztatni nem is olyan egyszerű, viszont nagyon jó érzés, amikor a boldog gyermekmosolyokat láthatom.

Idei táborunkat Kisorosziban tartottuk meg június 27. és július 2-a között. Az odautazás viszonylag gyors volt, mivel – a nem túl nagy távolság miatt – a szülők autókkal hozták el a helyszínre gyermekeiket. Közvetlenül a táborhelyünk mellett volt a templom, illetve vele szemben volt egy játszótér. Nagy és árnyékos udvarunkon hatalmas pingpong-versenyek és focibajnokságok zajlottak, de ott tartottuk a kézműves foglalkozásokat is.

Hétfőn – megérkezésünk után – tábori szokásainkhoz híven, ismerkedős játékokat játszhattak a gyermekek. Ezzel az volt a célunk, hogy mindenki jól megismerhesse a másikat. A játékok iránt nagy volt a lelkesedés, így már a tábor első pillanatában sok mosolygós arcot lehetett látni. A játékok után lehetőség volt a kipakolásra, illetve az elrendeződésre. Ebédelni minden nap a pár méterre lévő Rácz Fogadóba jártunk, ahol finom ételeket kaptunk. A délután következő részében beosztottuk egész hétre a naposokat, majd elkezdődtek a kiscsoportos foglalkozások.

Ezekhez az alkalmakhoz a történeteket már jóval korábban megbeszélték a csoportvezetők, így jól fel tudtak belőlük készülni. A tábor fő kérdése, Jézus kérdése: **Szeretsz-e engem?**

Ehhez a kérdéshez a bibliai fő üzenet a következő volt: „Mert úgy szerette Isten a világot, hogy egyszülött fiát adta, hogy aki hisz ő benne, el ne vesszen, hanem örök élete legyen.” (János 3,16)

Ehhez a kérdéshez, illetve válaszhoz kerestünk olyan történeteket, ahol Isten elmondja, mennyire szereti az ő népét.

A hétfői történet a csodálatos halfogásról szólt (Lk 5,1-11). Ezen a napon az engedelmességről volt szó. A fő tanítási üzenet az volt, hogy hallgatni kell Jézusra, mert így lehetnek az emberek boldogok. A kiscsoportos alkalmak után szabadjáték, majd vacsora volt. Vacsora után következett az esti fürdés, majd miután mindenki tisztálkodott, elkezdődött az esti igei alkalom, aminek a legvégén hallhatták a gyerekek az esti mesét.

Kedden az ébresztő után átmozgató reggelitornához szólítottuk a gyerekeket, majd ezután következett a reggeli. A naposok segítségével terítettük meg és szedtük le az asztalokat.

Reggeli után körülbelül fél órát kaptak arra a gyerekek, hogy rendbe tegyék a szobáikat. Utána Sebestyén bácsi és én szobavizitre indultunk, ahol ellenőriztünk minden szobát. A gyerekek nagyon hajtottak a jó helyezésért, így szinte alig tudtunk belekötni bármibe is.

Amikor vége lett a szobavizitnek, megszólalt a jól ismert sípszó, ami a közös igei alkalomra hívott minden táborozót. Ezeken a közös alkalmakon a gyerekek szebbnél szebb énekeket tanulhattak, illetve itt tudták meg, hogy miről lesz szó a kiscsoportos foglalkozáson. A keddi alkalom a lábmosás történetéről szólt (Jn 13,1-10). Ezen megtanulhatták a gyerekek, mennyire fontos az, hogy Jézushoz közünk legyen, mert csak vele lehetünk igazán biztonságban. A kézműves foglalkozáson mindenki befestette a talpát temperával, majd egy hosszú közös papírra

lépett, ahol otthagya a lábnyomát. A gyerekek festett talpait/lábait aztán a felnőttek mosták le egy lavórbá.

Az aznap délutáni program reggel még

kérdéses volt, de délutánra az időjárás kedvező adottságai miatt kimehettünk a Szigetcsúcsra fürdőzni. A gyerekek nagyon élvezték a pancsolást, mivel nagyon meleg volt

egész héten. A Dunáról visszaérve kaptak egy kis szünetet, hogy kipihenjék a strandolás fáradalmait, majd a vacsorához gyülekeztek. A vacsorát jóízűen elfogyasztották, majd a fürdést az esti alkalom követte, ahol megint átbeszélték a napi igét. A napot megint esti mesével zártuk.

Szerdán a reggelitorna, a reggeli és a szobavizit után a reggeli közös áhítatra hívták össze a résztvevőket. A szerdai kiscsoportos alkalmak története Péter tagadásáról szólt (Jn 18,15-18, valamint 21,3-7 és 15-17). A gyerekek megtudhatták, Jézus mennyire szeret bennünket, és szembesültek azzal, hogy mennyire fontosak vagyunk számára. A délutáni program ismételen fürdőzés volt a Dunán, amit a gyerekek nagy örömmel fogadtak. Az odavezető úton közösen fagyiztunk, aminek szintén nagyon örültek. Vacsorához érve fáradt szemeket lehetett látni, így az esti áhítat és a mese után mindenki felment a szobájába, hogy aludhasson egy jó nagyot.

Csütörtökön egy mozgalmas napba vágtunk bele. Reggeli és szobavizit után a gyerekek a reggeli áhítatra igyekeztek. Az aznapi történet a sánta meggyógyítása az ékeskapunál volt. (ApCsel 3,1-10). A gyerekek megtanulták, hogy felelősséggel jár, ha Jézust követjük, mert igenis ki kell állni mellette, mert akkor csodálatos dolgok

Áldás, békesség!

részeseivé lehetünk. A délutáni programunkat a visegrádi palotában töltöttük, ahol egy gyorsbeszédű idegenvezető segítségével körbejártuk a palota termeit. A palota megtekintése után alkalmunk adódott, hogy a „Vásári komédia” című előadást megnézzük. Ez igen mókásra sikerült, a gyerekek nagyon sokat nevettek rajta. A színészek közülünk is választottak szereplőket, többünket bevontak a darabba. A fásrúti visegrádi utazás után a gyerekek szabadprogramot kaptak a táborhelyen, mindaddig, amíg a vacsora el nem készül. A szokásos esti rutin után az esti áhítat következett, amin átbeszéltük a napi történetet, énekeltünk, és befejezőként meghallgattuk az aznapi esti mesét.

Pénteken a gyerekek a reggeli áhítaton és a kiscsoportos beszélgetésen is Kornéliusz századosról tanultak (ApCsel 10). Megtudták, hogy hirdetniük kell Jézus szeretetét, mert ha ezt cselekszik, mások életében is örömet tudnak szerezni. Azt tapasztaltuk, hogy ezeken a kiscsoportos alkalmakon odafigyeltek, és elgondolkodtak a hallottak mondanivalóján. A délutáni programot Benkó Tamás szervezte, mert neki volt helyismerete. Egy „falutúra” volt megszervezve aznapra. A gyerekek több kiscsoportban indultak el, és nagyon élvezték a túrát. A „falutúra” közben egy feladatlapot kellett kitölteniük.

Péntek este került sor a „Ki Mit Tud?”-ra, amelyen a gyerekek kiscsoportokban indultak, illetve hallhattunk még egy külön előadást is az egyik lányszoba tagjaitól. Az esti áhítat után a gyerekek a

2022. július-augusztus

szobájukba vonultak, és csendben folytathatták még a beszélgetést.

Szombat volt az utolsó napunk a táborban. Reggeli után már mindenki a hazaútra készülődött. A pakolás után a szülők szépen lassan megérkeztek a táborhelyre gyermekeikért. A felnőttekkel együtt tartottunk egy közös áhítatot a templomban, amit egy közös palacsintázással és beszélgetéssel zártunk be.

A vasárnapi istentiszteleten a táborozó gyermekek szolgáltak Pomázon. Énekeltek, és elmondták a testvéreknek, miről volt szó a táborban. Közben pedig a táborban készült fotókat vetítették ki.

Nagyon szépen köszönjük a gyermekek szüleinek, hogy ránk bízta gyermekeiket. Köszönet a segítőknek, akik nap mint nap a gyerekek épségéért és egészségéért feleltek. Nem utolsó sorban köszönet mindenkinek, aki támogatta táborunkat anyagiakkal, imádsággal vagy egyéb módon.

Áldást és békességet kívánok!

Nyilas Anna

Segítők voltak:

Nyilas Zoltán, Nyilasné Darabos Andrea,
Tóth Sebestyén, Benkó Tamás,
Benkó-Pályi Ágnes, Fehér Tibor,
Fehér-Oskolás Ildikó, Zádor Edina,
Schmidt Andrea, Malmos Attila, Sántha
János, Kerekes Balázs, Fetter Orsolya,
Nyilas Anna - *Fotók: Benkó Tamás*

Úgy gondolom a hitben élők életében az egyik közös pont az, hogy Isten egyszer csak megszólít, beleavatkozik az életünkbe, és a hit látását adja, amivel megváltoztatja a hozzáállásunkat, a gondolkodásunkat. Amikor felismerjük, hogy Önélküle elvesszettek vagyunk, akkor elkezdődnek a csodák. Amikor ezért Hozzá fordulunk, hogy segítsen – akkor minden megváltozik. Amikor elfogadjuk Jézust Megváltónknak, akkor Lelke ott kezd élni a szívünkben és ezért sok minden másként lesz és mássá lesz, mint korábban volt.

Ez az igevers a Filippibeliekhez írott gyülekezet levelében lett leírva. Pál apostol egy börtön mélyéről írta legkedvesebb gyülekezetének ezt a levelet. Az öröm levelének is nevezik, mert soha egy írást nem hatott át ilyen mélyen az Istenben való öröm, mint pont ezt, amit rábságban, nagyon nehéz körülmények között íratott le Pállal az élő Isten.

Ez az igevers szólongatja már napok óta a szívemet. Ezért választottam ezt az igeverset a mai alkalomra.

„Meg vagyok győződve, hogy aki elkezdte bennetek a jó dolgot, véghez is viszi Krisztus napjáig.” Valaki elkezdte bennünk az Ő jó munkáját. Valamikor. Kinek-kinek mikor. Egyszer csak közbelépett, lehajolt és megszólított az Úr, hogy süket fülünket hallóvá, elhomályosodott szemünket látóvá tegye.

Ez megmenekülésünk története. Ez mindannyiunkban a közös pont, úgy is mondhatjuk: Krisztus személye a közös pont, Akiben Isten megmentett bennünket. Ez Isten legnagyobb csodája, legnagyobb ajándéka; ezáltal ad örök életet a Benne hívőknek.

Ez az igevers azonban nemcsak a kezdetekről szól, nemcsak a megmenekülésről, hanem a folytatásról és a végről is. Olyan ez az ige, mint amikor egy hajótöröttet kiemelnek a tenger hullámai közül, betesznek egy életmentő csónakba, de nem azért, hogy utána magára hagyják, hanem hogy a csónakban elkezdjék gondozni, ápolni, gyógyítani, ha kell, majd pedig biztonságos helyre, hazavigyék.

Három fontos dologról szeretnék ma ennek az igének a tükrében beszélni.

Az első az, hogy ne feledkezzünk el az Úrról, aki meg akar bennünket menteni. Emlékezzünk arra, amit velünk tett! Gondoljunk rá, köszönjük meg, maradjon ott bennünk, hogy mindezt Ő tette velünk! Ő formálta úgy a körülményeket, Ő adott embereket, Ő vezette lépteinket, már akkor is, amikor mi még hinni sem tudtunk Benne. Ő a kezdet. Nemcsak a világ teremtésének a kezdete, de a személyes hitünk kezdete is. Ne feledkezzünk el erről! Ismételtessük a szívünkben, gondoljunk végig néha ennek fényében az azóta eltelt időt! Ne engedjük, hogy az ellenség hitetlenné, közönyössé, vagy hálátlanná tegyen!

Ennek egyik legjobb módja, eszköze, hogy mondjuk el másoknak is. Isten nagyon jól tudja, hogy a kimondott szónak milyen ereje van. Ha tudunk beszélni arról, ami velünk történt, ha tudunk beszélni másoknak arról az Úrról, aki szabadító Isten, akkor elriasztjuk vele az ellenséget.

Isten okosan szeret bennünket, és tudja, mire van szükségünk. Ő az azóta eltelt időben is többnyire azért engedi a próbákat, nehézségeket, mert arra nekünk van szükségünk. Legyen a hitünk csakazértis hit, ami a nehézségek ellenére is belekapaszkodik az Úr kezébe. Legyen olyan a hitünk, hogy bátran ki tudjuk mondani:

A hit látja a láthatatlant, elhiszi a hihetlent, s eléri a lehetlent.

„Meg vagyok győződve, hogy aki elkezdte bennetek a jó dolgot, véghez is viszi Krisztus napjáig.” (Filippi 1,6)

Aki elkezdte, véghez viszi

Tudom, hogy Te mentettél meg, Uram, nem felejttem ezt el sohasem, és hűséges szeretnék maradni Hozzád mindhalálig! Így hallhatjuk majd a szívünk mélyén: *„a kevésen hű voltál, sokat bízok rád ezután”.*

A másik fontos dolog, amire ez az igevers engem tanítgat: lássuk meg Isten a jelenünkben is! Ne csak a múlton elmélkedjünk, ne csak a régi dolgokat emlegessük (Ézs 43,18). Isten mindig a jelent akarja munkálni bennünk. Ő jelenlévő Isten. Ő azt szeretné, ha abban a pillanatban, amit megélünk, azt tennénk és úgy tennénk, hogy Őbenne vagyunk. *“Őbenne élünk, mozgunk és vagyunk”* – ahogy ezt az ApCsel 17-ben olvashatjuk.

Aki elkezdte bennünk a jó munkát, véghez is viszi, de ezt úgy teszi, hogy a jelenben, az adott pillanatban Őrá kell figyelniünk. Ez sokszor nem könnyű feladat, mert a világ egy torz szemüveget akar az orrunkra tolni, amin át nem az igazságot, nem az Urat látjuk, hanem minden elferdül, elhomályosodik. Vagy mint amikor régen a Vidámparkban a tükörszobában belenézünk a tükrökbe, és magunk helyett egy torz, vicces alakot látunk. Isten nem ilyenek lát bennünket. Ne engedjük, hogy látásunk a világ látásmódjával azonosuljon! Ragaszkodjunk a hitvallásunkhoz, és éljük úgy a mát, hogy tudjuk, kiben hiszünk! Isten szemével lássuk magunkat és a másik embert!

Ennek az igeversnek a folytatása a 2. fejezetben van, így hangzik: *„félelemmel és rettegéssel munkáljátok üdvösségeteket, mert Isten az, aki munkálja bennetek mind az akarást, mind a cselekvést az ő tetszésének megfelelően. Zúgolódás és vonakodás nélkül tegyetek mindent, hogy feddhetetlenek és romlatlanok legyetek, Isten hibátlan gyermekei az elfordult és elfajult nemzedékben, akik között ragyogtok, mint csillagok a világban.”* (Fil 2,12-16)

Nem vehetjük hát félvállról ezt a kibeszélhetetlenül nagy kegyelmet. Isten olyan ajándékot adott, ami az egész életünket átforgalmaz, segíti. Ebben munkatársává választott bennünket, hogy aktívak maradjunk, ne télenek. Nem elég a múltat megköszönni, a múltban ragadni, hanem itt és most kell Őrá figyelniünk. Sokszor nem könnyű ez. Könnyebb a régi élet minden rosszaságával. Izrael népe is visszakivánczolt a húsos fazék mellé, még az egyiptomi szolgaságból való szabadulás után is. Azonban az Úr ennél sokkal jobbat készített el számunkra. Az Ő országa mindennél csodálatosabb ország. Az Ő szeretete és békessége mindennél nagyobb kincs. Ezért zúgolódás én vonakodás nélkül tegyük meg, amit Ő munkál bennünk.

Hogyan? Hát úgy, hogy ott maradunk Mellette. Engedjük, hogy igéje átjárjon, átforgalmazjon. Nem mondunk le magunkról, akkor sem, ha vétkezünk, mert hétszer elesik az igaz, mégis felkel, de bocsánatot kérünk, és elfogadva a bocsánatot, törekedünk a szeretetre és az igazságra, hogy ha lehet, ne vétkezzünk. Amikor a könnyebb megoldás kísértése érkezik, akkor ráállunk az Igére, az erős kősziklára, és vállaljuk a nehezebb részt. Zúgolódás és vonakodás nélkül. Ez nagyon nehéz, de Ő segít benne. Ő nem fog bennünket magunkra hagyni.

S végezetül: ez az igevers nemcsak a múltunkról, nemcsak a jelenünkről szól, hanem a jövőnkéről is. Csodálatos ígéret, erőforrás, hitvallás ez az ige. Olvassuk el ennek fényében még egyszer: „*Meg vagyok győződve, hogy aki elkezdte bennetek a jó dolgot, véghez is viszi Krisztus napjáig.*” Isten hűségéről szól ez az ige. Ő segített, Ő mentett meg. Ő jelen van az életünkben, csak engedjük, hogy ezt megmutassa.

S végezetül teszi ezt mindazért, hogy a jövőben is együtt lehessünk majd, az Ő országában. Véghez viszi – a célig visz bennünket Jézus. A hátára vesz, úgy hordoz az Atya. Lehet, hogy elbotlunk néha, lehet, hogy zúgolódunk néha, lehet, hogy időnként engedjük, hogy a világ torz szemüvege elhomályosítsa a látásunkat, de Ő nem enged el, mert az Ő szeretete mindent felülmúló, feltétel nélküli, hűséges szeretet. Az agapé – a görög nyelvben – a feltétel nélküli elfogadás szeretete, és egyedül csak ez tudja nemcsak összetörni, de át is alakítani, újjászülni az emberi szíveket.

Isten azért szólított meg egyszer, azért emelt fel és azért segített ma is, hogy majd az Ő országának gyermekei lehessünk valamikor.

Hadd fejezzem be Túrmezei Erzsébet versével, ami ennek a szeretetnek a valómása, a hűséges, jelenlévő Isten szeretetének megfogalmazása, aki elkezdte bennetek a jó dolgot, és véghez is viszi Krisztus napjáig.

Sebestényné Jágér Orsolya lelkipásztor

(Elhangzott 2022. június 28-án a pomázi gyülekezeti házban, a Kékkereszt alkalmon)

Túrmezei Erzsébet Lábnymok

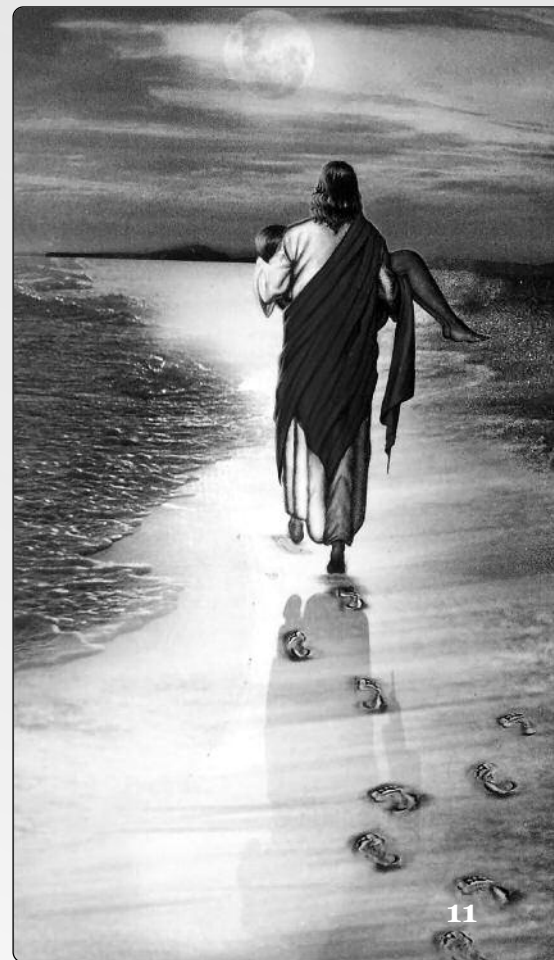
Álmomban Mesteremmel
tengerparton jártam, s az életem
nyomai rajzolódtak ki mögöttünk:
két pár lábnym a parti homokon,
ahogy Ő mindig ott járt énvelem.

De ahogy az út végén visszaneéztem,
itt-amott csak egy pár láb nyoma
látszott, éppen ahol az életem
próbás, nehéz volt, sorsom mostoha.

Riadt kérdéssel fordultam az Úrhoz:
"Amikor életem kezdedbe tettem,
s követődnek szegődtem Mesterem,
azt ígérted, soha nem hagysz el engem,
minden nap ott leszel velem.
S most visszaneézve, a legnehezebb
úton, legkínosabb napokon át
mégsem látom szent lábad nyomát!
Csak egy pár láb nyoma
látszik ott az ösvényen.
Elhagytál a legnagyobb ínségben?"

Az Úr kézenfogott, s szemembe nézett:
"Gyermekem, sose hagytalak el téged!
Azokon a nehéz napokon át
azért látod csak egy pár láb nyomát,
mert a legsúlyosabb próbák alatt
téged vállamon hordoztalak!"

*(Ismeretlen szerzőtől –
Túrmezei Erzsébet fordítása)*

A legszebb könnycsepp

Angyalt küldött a földre a Jóisten, hogy vigye fel az égbe a legszebb könnycseppet.

Az angyal bejárta az országot, világot. Végre rátalált egy özvegy édesanyára, aki egyetlen gyermekének koporsója felett hullatta könnyeit. Minden könnycseppje igazgyöngynek látszott, szikrázott rajtuk a napsugár. Az angyal azt gondolta, hogy könnyen teljesítette a feladatot. Túl korán örvendezett. Isten ugyan megdicsérte őt szorgalmáért, de azt mondta, hogy szebb könnycsepp is van a világon.

Az angyal ismét útnak indult. Másodszor egy ártatlan kisfiú könnyét vitte az égi trónus elé, de ezzel sem teljesítette feladatát. Újból a földre roppent. Villámgyorsan gyűjtögette a legkülönbözőbb könnycseppeket: Hálakönnyből, keserű csalódásból kihullajtott, bánatos édesapáét, szomorú édesanyáét, haldokló emberét... Isten azonban mindezekre azt válaszolta: Szebb könnycsepp is van a világon!

Szomorú volt az angyal, mert nem tudta teljesíteni Isten kívánságát. Bele is fáradt a sok keresésbe. Betért egy templomba pihenni. Úgy gondolta, hiába minden igyekezete, a legszebb könnycseppre sohasem talál rá.

A templom félhomályában egyszer csak egy embert vett észre, aki félrehúzódva keserűen zokogott. Saját bűneit siratta, nem talált vigaszt, mert átérezte szörnyű tettét: az Istent bántotta meg. Ezért folyt a könnye, és meleg esőként áztatta a poros követ. Az angyal nyomban mellette termett: szemkápráztatóan ragyogott valamennyi könnycsepp, miközben tarsolyába gyűjtögette őket. Érezte, hogy végül mégis sikerül teljesítenie a rábízott feladatot. Valóban, a könnycseppek oly szépek voltak, hogy az angyal nem tudta levenni róluk a tekintetét.

Amikor a könnycseppekkel odaállt a Jóisten elé, dicséretben részesült. Isten így szólt hozzá:

- Látod, nincs szebb ragyogás, nincs aranyosabb fénysugár, mint ami a bánat könnyéről verődik vissza. Mert a bánat fakasztotta könnycseppek igaz szeretetről tanúskodnak, és csillogásukkal a büntől megmenekült szabad ember szépségéről győzik meg a világot. A büntől felszabadult ember az örökkévalóság fényét sugározza.

Ha vétkezel, szállj magadba, és őszintén bánd meg bűneidet! Isten a megtérő bűnösnek mindig kész megbocsátani!

„Minden szabad
nekem,
de nem minden
használ!”

Vagy nem tudjátok, hogy igazságtalanok nem örökölhetik Isten országát? Ne tévelyegjete: sem paráznák, sem bálványimádók, sem házasságtörők, sem bujálkodók, sem fajtalanok, sem tolvajok, sem nyerészkedők, sem részegesek, sem rágalmazók, sem harácsolók nem fogják örökölni Isten országát. Pedig néhányan ilyenek voltatok: de megmosattatok, megszentelődtek, és meg is igazultatok az Úr Jézus Krisztus nevében és a mi Istenünk Lelke által. Minden szabad nekem, de nem minden használ. Minden szabad nekem, de nem válok semminek a rabjává. (1Kor 6,9-12)

A felolvasott ige témája két nagy gondolat köré csoportosítható: az egyik egy komoly, szókimondó figyelmeztetés, a másik pedig egy tanács. Nézzük meg mindkettőt!

Pál apostol először is figyelmeztet: igazságtalanok nem örökölhetik Isten országát.

Érdemes végiggondolnunk, miért olyan fontos Isten országát örökölni. Értjük a kifejezést, mégsem biztos, hogy értjük a jelentőségét. Jézus sokszor beszél erről a példázataiban, próbálja megértetni a korabeli és a mai emberekkel, milyen az Isten országa. Ebből is tudhatjuk, mekkora jelentősége van. Pál apostol is ezzel kezdi a figyelmeztetését: Vigyázzunk, figyeljünk, nehogy olyan helyzetbe kerüljünk, hogy nem örökölhetjük Isten országát!

Tehát mi az Isten országa? Sokan rávágnák, hogy hát az örök élet, az üdvösség. Valóban, ezt is jelenti, de hogy kicsit közelebb érezzük ennek húsba vágó jelentőségét, hogy megérezzük ennek élet-halál kérdését és súlyát, egy olyan képet hoztam, amihez talán mi magyarok különösen könnyen tudunk kapcsolódni. Az elszakíttóság képét. Hiszen Isten bennünket eredendően a teremtettség szerint a Vele való örök közösségre szánt. De ez a közösség megszakadt, és az ember kitaszított, elzárattott attól az állapottól, az Isten közelségétől, amibe eredetileg szánta őt a Teremtője.

Mindannyian ismerjük azt az érzést, milyen az, amikor elszakíttatunk az otthonunktól. A honvágyat talán többen is ismerik, akik hosszabb ideig éltek külföldön, de a vidéki ember életében is okozhat honvágyat, ha hosszú ideig kell nagyvárosban élnie. A számára kedves, biztonságot jelentő ismerős környezettől távol lenni nem jó. Akkor sem, ha az nagyon kényelmes. Akkor is azt érezzük, hogy valami hiányzik, valami nem olyan, valami miatt nem vagyok odatartozó, oda való. Sokok belső feszültség – amit nagyon nehéz megfogalmazni – támad az emberre, amikor idegenben kell élnie. És miért mondtam azt, hogy ezt mi magyarok különösen érezhetjük? Hát azért, mert a mi életünkben, a mi nemzetünk életében is nagyon valóságos az elszakíttóság. Közöttünk is élnek olyan testvérek, akik a jelenlegi országhatárokon túl születtek, és így a szülőföldjük bizonyos értelemben távol van az otthontól. Egész életükben jelen van annak megtapasztalása, hogy valami hiányzik, valamitől el vagyok zárva, ami pedig hozzám tartozna. Valahogy így, ebbe az állapotba születünk mindannyian, hasonlóan azokhoz, mint akik

a trianoni határ másik oldalán születtek. Ilyen elszakított állapotba születünk lelkileg, és érezzük életünk során, hogy valami hiányzik. Érezzük, hogy valahogy nem vagyunk igazán otthon a saját életünkben. Akármilyen kényelmes ez az élet, mégis van egyfajta üresség, egyfajta elvagyódás, egyfajta „nem találok a helyem”-érzés.

Hát ezért olyan fontos, hogy az Isten országába meg tudjunk érkezni! Hogy ez az elszakíttóság, ez az elzártság megszűnjön. Az Isten országa így egyszerre jelenti az örök életet, az üdvösséget, ami a földi életünk vége után vár ránk, de egyszerre jelenti azt is, ami már itt, a mi földi életünkben elkezdődik, és amit így fogalmaz meg a római levélben Pál apostol, hogy az Isten országa „igazság, békesség és Szentlélekben való öröm”.

Amiből most kiemelném a békességet. Az Isten országa békesség – persze nem magától. Erre a békességre el lehet jutni. Ez egy ígéret, hogy aki az Isten országát örökli, annak már itt békessége lehet. Ezt ígéri Jézus az övéinek, amikor azt mondja: „az én békességemet hagyom nektek”. Hát ez a békesség. Ez is az Isten országának egyik ajándéka.

Ez olyasmi, amire mindannyian vágyunk. Hát nem ezért jöttek ti is ide, mert a békességet keressétek? Azt a lelki békességet, ami hiányzott az életetekből? Amit nagyon nehéz megfogalmazni, hogy micsoda, de mégis hiányzott? Annyira hiányzott, hogy muszáj volt valamivel pótolni. Muszáj volt néha még a tudatot is kikapcsolni.

Isten az Ő békességét ígéri, és erre figyelmeztet Pál apostol is: ez a miénk lehet. Tehát amikor az Isten országára gondolunk, akkor gondoljunk erre a lelki hazatalálásra. Hogy végre otthonra találunk lélekben. Megszűnik az az úr, az az idegen-ség-érzés, az a békétlenség, ami bennünk van.

Ilyen nagy a tét! Ennek az ígének az indító gondolatában megjelenik ez a nagyon komoly tét. Pál apostol arra figyelmezteti a korinthusbelieket, hogy igazságtalanok nem részesülhetnek az Isten országában. Van olyan fordítás, amely egész egyszerűen gonosztevőnek, vagy éppen gonosznak fordítja ugyanezt a görög kifejezést. Aztán sok mindent felsorol. Felidézem még egyszer. Nem örökölhetik az Isten országát: paráznák, bálványimádók, házasságtörők (a régi fordítás szerint: kéjencek), fajtalanok. Itt egész konkrétan az eredeti kifejezés a homoszexualitásra utal. Jó, ha tudjuk, hogy nem kerüli meg az ige a tiszta beszédet ebben a kérdésben sem. Aztán tolvajok, rablók, nyerészkedők, részegesek (ittasok), gyalázkodók, rágalmazók, ragadozók (ez is egy szinonimája

a rablónak és a harácsolónak). Ugye elég feszengve hallgatjuk ezt a felsorolást. Úgy gondolom, elég feszengve hallgathatták a korinthusbeliek is. Mert jó, ha tudjuk, hogy ez egy nagyon éles tükör volt a korinthusi gyülekezet felé.

Korinthosról elég, ha annyit tudunk, hogy Pál apostol idejében egy hatalmas város volt. Tulajdonképpen az akkori világ egyik legnagyobb kereskedő városa, két nagy kikötővel, és tudjuk jól, hogy a kikötő mit hoz magával. Rengetegféle ember gyűlt össze Korinthusban, mindenféle társadalmi státusból, mindenféle nemzetségből, mindenféle vallást gyakorlók. A világ létező vallásai közül az összes megtalálható volt Korinthusban, és a korinthusi emberek életének természetesen része volt az, ami az őket körülvevő világban természetes, ami szabad volt. Szabad volt másnak, szabad volt nekik is. A korinthusi hívők nagy része nem zsidóból lett keresztyén, hanem pogányból lett keresztyén. Abból a hétköznapi korinthusi emberből, abból a sokféle emberből megtértek, és Jézus követőivé váltak. Pál apostol abban próbálta őket segíteni, hogy ebben a színes, szagos, zajos, istentelen világban hogyan lehet megmaradni keresztyénnek. Hogyan lehet elkerülni azt a rettenetes csapdát, hogy elveszítsük Isten országa reménységét. Ezért figyelmezteti őket ilyen keményen, nagyon egyértelműen eléjük tartva a tükröt, hogy nézzél bele, meglátod-e ezek közül valamelyikben saját magadat. Van-e ezek között a bűnök között olyan, ami jelen van a te életedben. És vigyázz, mert ha igen, akkor nem örökölheted az Isten országát!

Amikor ezt a felsorolást olvassuk, meg kell látnunk, mi is érintettek vagyunk komoly istentelenségekben, legyen az akár hűtlenség (testi vagy lelki hűtlenség), bálványimádás, részegeskedés, de nem csak ezek. Nagyon sok mindenben érintettek lehetünk. És ez a tükör most ide fordul, nekünk kell belenézni. A mai nap egyik feladata és lehetősége az, hogy belenézzünk ebbe a tükörbe, és őszintén végignézzük a saját életünket, hogy állunk mi ezekkel az igében felsorolt bűnökkel, amik elválasztanak az Isten országától. Mert a minket körülvevő mai világ is egy korinthusi világ, és olyan üzenetei vannak, amelyek egyáltalán nem abba az irányba terelgetnek minket, hogy örökösei lehessünk az Isten országának. Nem abba az irányba terelgetnek a mai világ üzenetei, hogy békesség legyen. Ezek az üzenetek a következmény nélküliségről szólnak. Arról szólnak, hogy mindent szabad. Arról szólnak, hogy élj a mának, élvezd az életet. Ezek látszólag nagyon tetszetős és hangzatos üzenetek, de kiüresítenek bennünket. Ha csak ennyi, amit meghallunk, ha e szerint rendezzük be az életünket, kiüresedünk. Ebben a hatalmas nagy korlátlanságban (amikor korlátlanságról beszélek, akkor arra is utalok, hogy hiányoznak a védőkorlátok), ebben a nagy szabadságban pusztulunk lelkileg mindannyian. Ezért olyan fontos ez az ige, mert gondolkodásra hív. Gondolkodásra hív azzal kapcsolatban, hogy mit kezdünk mi ezzel a nagy szabadsággal, ami a saját életünkben adatott.

De mielőtt a szabadságról ejtenék néhány szót, fontos kérdés lehet, hogy te mit látsz a tükörben? Ebben a tükörben, amit a mai ige eléd tárt. Mit látsz benne? De nagyon fontos kérdés az is, hogy mit kezdsz a felismeréssel. Meglátod magadat (nem biztos, hogy szép látvány az, amit meglátsz benne), de mit kezdsz ezzel a felismeréssel? Hiszen az ige azt mondja, hogy nem örökölhettek Isten országát azok... – és már felsoroltuk, hogy kik azok. Ha belenézek a tükörbe, rádöbbenek arra, hogy én is ilyen vagyok. Én sem örökölhetem Isten országát.

Ez az ígéret? Ezért keltünk fel ma reggel, hogy ezt elolvassuk Pál apostol első korinthusi leveléből, hogy akkor mi nem örökölhettük Isten országát? Nem! Nem ennyi az üzenet! Ez is az üzenet része. De nincs vége itt az üzenetnek, hanem folytatódik. Aki pedig figyelmesen hallgatta, az meghallotta a folytatásban az ígéretet. Pál azt írja a korinthusiaknak, hogy ilyenek voltak közületek „némelyek” (olyan udvarias: „némelyek”). Valószínűleg mindannyian ilyenek voltak. Mindannyian érintettek voltak ezek közül a bűnök közül valamiben, de „megmosattatok, megszentelődtetek és megigazultatok az Úr Jézus Krisztus által”. Így van! Amíg így maradok, amíg ezekben a bűnökben vagyok, nem örökölhetem az Isten országát. De ha én ezekből a bűneimből megszabadulok, ha én megmosattatom, ahogyan régiesen fogalmaz az ige, akkor viszont az enyém is az örökség, én is részesülök benne.

Szeretném felhívni a figyelmet erre a kifejezésre, hogy „megmosatás”. Ez Pálnak nagyon fontos kifejezése. Akkor olvassuk vele kapcsolatban először ezt a kifejezést, amikor az Apostolok Cselekedeteiben az ő pálfordulásáról olvassunk. Amikor elmeséli a tanítványoknak, mi történt vele, hogy hogyan talált rá Jézus, amikor ő még Saul volt, hogyan fordította meg az életútján. Amikor azt mondta neki Jézus, hogy „Kelj fel, kereszted meg és mosd le bűneidet!” – akkor szabadult meg abból az állapotból, amiben nem örökölhette volna Isten országát. A megmosatás Jézus Krisztus vére által – aminek a

jelképe a mi életünkben a keresztség – az, ami megszabadít bennünket abból, hogy azok legyünk, azok a rab emberek, akik belesüllyednek abba az állapotba, amit az előző bűnök jelentenek. Tehát van ígéret arra, hogy meg lehet tisztulni, meg lehet mosatni, meg lehet szabadulni az Istentől való távollét béklyójától.

És egy másik fontos ige, amit Pál apostol Titusznak ír ugyanezzel a témával kapcsolatban: „régén mi is ilyenek voltunk”. Olyan őszinte Pál! Soha nem emeli ki magát a többiek közül. Sőt, „első a bűnösök között” – ahogyan egy másik helyen írja. Azt mondja, hogy régén mi is ilyenek voltunk, de Isten lelke újjászülte. Na, hát ez a lelki újjászületés! Ez az, ami ha megtörténik az ember életében, akkor már nem lesz foglya azoknak a bűnöknek, amik itt a felsorolásban hallhatóak voltak. Tehát nem az a legfőbb kérdés, hogy neked milyen bűneid vannak. Ez is fontos, mert nem lehet a szembenézést megkerülni. Az a legfőbb kérdés, hogy megmaradsz-e a bűneidben. Ragaszkodsz-e ahhoz, amiben eddig voltál.

Áldás, békesség!

Ezek között van olyan, ami számodra is kellemetlen. Ilyen a részegség, a részegeskedés. Ezért vagytok itt. Felismertétek, hogy ez nem jó. Felismertétek, hogy ez a pusztulásba visz. De van ezek között a felsorolt bűnök között olyan is, amiről azt gondoljuk, hogy számunkra kellemes, mégis ellenkezik az Isten rendjével. Erre is igaz az, hogy csak akkor lesz belső lelki békességem, és csak akkor örökölhetem az Isten országát, ha a kellemesnek gondolt vagy érzett bűneimmel is leszámolok, ha azokból is meg akarok szabadulni. Ez egy csomagban jár. Nem lehet belőle kiszedni ezt meg azt. Amire rálátam, amire az Isten ígéjének tükrében ráébredtem, hogy igen, ez az én bűnöm, ami az Isten rendjével szemben áll, arra vagy nemet mondok, és akkor örökölhetem az Isten országát, vagy ha nem mondok nemet, akkor maradok a pusztulásban. Nem lehet csemegézni a bűnök között.

Megmaradsz-e a bűneidben, vagy kéred Jézus Krisztustól a megmosatást, a megtisztulást?

Végül egy utolsó gondolat: a tanács. Merthogy Pál apostol nemcsak figyelmeztet, hanem tanácsol is. Így tanácsol bennünket: „*Minden szabad, de nem minden használ. Minden szabad, de ne váljak semminek a rabjává.*” Ez a „minden szabad”, ez nagyon kecsgegető.

Egy külön délelőttnek a témája lehetne, mit jelent a szabadság, most mégis egy nagyobb gondolatba szeretném belesűríteni, amit ezen az ígén keresztül Pál apostol tanácsol nekünk. Nem elég, hogyha a mi életünket aszerint rendezzük be, hogy mi az, ami szabály szerint rendben van, mi az, amit a jogszabályok megengednek. Láttuk a bibliai időkben is, hogy sokszor a zsidó farizeusok is ebbe a hibába estek. Folyton azt kérdezték Jézustól, hogy a törvény betűje szerint mi az, amit szabad, és mi az, amit nem szabad. Egészen extrém törvényeskedő irányba is el tudott ez menni, csak közben a lényegről feledkeztek meg. Pál tulajdonképpen itt is erre inti a korinthusiakat és bennünket is: Ne elégedjünk meg azzal, hogy azt nézzük, mi az, ami szabad, mi az, ami lehetséges, mi az, ami esetleg jogkövetkezmények nélkül megtehető, hanem aszerint rendezzük be az életünket, hogy mi az, ami használ. Más fordítás szerint mi az, ami épít. Mi az, ami a te épülésedre szolgál.

És hogy ki az, aki ezt megmondja? Hát maga az Isten! Nem nekünk kell kitalálni. Itt van leírva a Szentírásban. Ha mi arra alapozzuk és úgy rendezzük be az életünket, hogy nem azt keresem, mi az, amihez jogom van, hanem azt keresem, mi az, amit az Isten tanácsol nekem, az egészen biztos, hogy az én épülésemre szolgál. Ha e szerint rendezem be az életemet, akkor megtörténik a csoda, és békességre jutok. A változatlan körülményeim ellenére is békességre jutok, és az Isten országának a valósága már itt, ebben a testben, ebben az életben igazán érzékelhető valósággá válik. Ezt a békességet kívánom mindannyiunknak. Ámen.

Óváryné Herpai Dóra

(Elhangzott a dömösi Iszákosmentő Misszió 2022. április 1-i délelőtti áhítatán)

Valljatok, öreg platánok!

Halljuk vallomásotok,
hiszen sokat láttatok
a százötven év alatt,
mióta itt az útszélen
növekedve állotok.

Erre futott-e Windischgrätz hada?
Hallottátok-e az ágyúk szavát
Pákozod felől, hol az osztrák futott?
Megértétek a századfordulót,
mikor az ország indulót dalolt.
Láttatok féllábú parasztot szántani,
Isonzónál maradt a lába,
a vitézségi érme csak nyomort kamatolt.
Kiégett tankok füstölögtek itt,
mikor vesztettek a németek,
de utoljára még
húsunkba vágta véres fogukat.
De sok vért, mennyi harcot láttatok!
De láttátok-e – emlékezzetek! –,
mikor egy lányka a fűbe hasalva
bűnei felett sírt és zokogott?
Hallottátok-e, mikor fénylő arccal
ezrek énekeltek: Bűnöm megbocsáttattom!/?
Hosszú sorokban vonult köztetek
az éneklő sereg,
fölöttük a Lélek lebegett,
közöttük Isten fensége tündökölt.
Ezrek ajkán zengett az ének,
a zöld mezőn élet fakadt,
folyammá dagadt,
falú és város, palota, kunyhó
mélyén szertefolyt...

Visszhangzott akkor s ma is az a dal:
az Úré az erő és a diadal!
Vénült platánok, emlékezzetek!
S zengjétek velem azt az éneket!

(1978. május 6.)

estvériség

Ki a testvérem? „*Ti pedig ne hívassátok magatokat Mesternek, mert egy a ti Mesteretek, a Krisztus; ti pedig mindnyájan testvérek vagytok.*” (Máté 23:8.) Ez Jézus parancsa, és az Újszövetség lapjain valóban így szólítják egymást a Krisztusban hívó tanítványok. Krisztusban már testvérek lehetünk. Mindenki felé jóakarattal, irgalommal kell forduljunk mint felebarátunkhoz, mivel Ádámiban testvérek vagyunk minden emberrel. Ádámtól kaptuk az emberi természetünket, melyben ott lakozik a bűn is. Ezért ugyanaz a természet található minden emberben. Krisztusi természetet viszont csak a megtért, újjászületett emberek kapnak. Először tehát Jézus testvérei kell hogy legyünk ahhoz, hogy egymás testvérei tudjunk lenni. Jézus ad egy definíciót arra, hogy ki az Ő testvére: „*Kicsoda az én anyám; és kik az én testvéreim? És kinyújtván kezét az ő tanítványaira, monda: Ímé az én anyám és az én testvéreim! Mert aki cselekszi az én menygyei Atyám akarátát, az nekem fitestvérem, nőtestvérem és anyám.*” (Máté 12:48-50.) Tehát azok a tanítványok a testvérek, akik cselekszik az Atya akarátát.

Van fokozatosság az emberi kapcsolatok intenzitásában. A felebaráti viszonytól indulunk, ebből lehet igaz barát, majd testvéri szeretet. „*Minden időben szeret, aki igaz barát, és testvérül születik a nyomorúság idejére.*” (Péld. 17:17.) Az agapé szeretet mértéke, ahogyan közeledünk az Úrhoz, egyre növekszik. A szeretet forrása pedig Isten, tőle kapjuk ajándékba a szeretetet. „*Nincsen senkiben nagyobb szeretet annál, mintha valaki életét adja az ő barátaiért.*” (Ján. 15:13.) Nem is ismertük a szeretetnek ezt a mértékét, amíg ez Jézus halálában nem valósult meg. Ateistaként is szeretheti valaki forrón például a családját, mert Isten a génjeinkbe ültette ezt az érzelmet, de ha nem Isten van az élete trónusán, akkor a családból bálvány lesz, mindent ennek rendel alá, és bűnöket is elkövehet érte. (Ez magyarázza a családi maffiákat is.) Csak az épít, ha először Istent szeretjük, és az Ő szeretetéből merítve tudjuk jól szeretni az embertársainkat.

A testvéri szeretet közösségi kötelékben valósul meg. „*Örüljete az örülőkkel, és sírjatek a sírókkal.*” (Róm. 12:15.) „*És akár szenved egy tag, vele együtt szenvednek a tagok mind; akár tisztességgel illetetik egy tag, vele együtt örülnek a tagok mind.*” (I.Kor. 12:26.) Krisztus testének vagyunk a tagjai, felekezeti hovatartozástól függetlenül. Nem tagadhatom meg a testvérséget valakitől azért, mert nem az én lelki (felekezeti) családomhoz tartozik. Az Úr ilyen alapon soha senkit nem zár ki; én hogyan tehetném? Egy királyságot építünk, és csak egy egyház tagjai mennek a mennybe, azé, akinek Krisztus a feje. Ha itt a földön nem tudunk felekezettől függetlenül testvérként egymásra tekinteni, mi lesz velünk a mennyben? Olyan könnyen dobálózunk a „szektás” vagy „tévtanító” jelzőkkel, persze mindig más felekezetekre értve ezeket, és nem belegondolva, hogy ránk is ugyanezt mondhatják mások. Valóban vannak tévtanítások, hamis próféták, melyekkel nem szabad közösséget vállalni, hiszen ők nem építik, hanem

rombolják Isten országát. Nem úszhatjuk meg tehát annak az eldöntését, hogy mi származik a Szentlélektől, és mi nem.

Ez ügyben egyéni felelősségünk van. Nem hagyatkozhatunk kizárólag a lelkipásztorok véleményére, mert mindent meg kell vizsgálni az Ige fényében, és ami jó, azt megtartani. Ha befogadtuk a lelkünkbe Krisztus Szentlelkét, Ő jelez, ha egy alapvető tanítás vagy cselekedet neki ellentmond. Van határ, de azt Ő mondja meg, hogy hol található. Nyilvánvalóan határon belül van az, ha különböző zenei stílusokat használunk Isten dicsőítésére. Lehet, hogy nekem nem tetszik egy másik stílus, de Istennek mégis lehet tetsző, és elfogadja azt. Ha viszont valaki tagadja a Biblia bármely igazságát, vagy hozzátesz olyat, melyet az Ige nem mond, az tévtanítás. A problémát az Ige sokfajta értelmezési lehetősége szokta jelenteni. Ha nem vagyunk eleve elfogultak, akkor tűnhet úgy, hogy ez is lehet igaz, meg az is lehet igaz. (Néha így is van.)

Ha egy érvet csak a hagyomány támaszt alá, akkor vissza kell térni a Biblia kutatásához, és neki adni elsőbbséget. Azt általában el szokták ismerni, hogy az őskeresztyén gyülekezet tanításai és gyakorlata igeileg tiszta volt. Érdemes etalonnak tekinteni őket. Ellenben sok bűn már közöttük is megjelent, melyekre az apostolok felhívják a figyelmet. Az egyik a pártoskodás. Pál apostol írja: „*Mert félek azon, hogy ha odamegyek, nem találak majd olyanoknak, amilyeneknek szeretnék, és engem is olyanak találtak, amilyennek nem szeretnék; hogy valamiképpen versengések, irigységek, indulatoskodások, visszavonások, rágalmazások, fondorkodások, felfuvalkodások, pártoskodások lesznek köztetek.*” (II. Kor. 12:20.) Dávid írja: „*Nem vetem a szemem hiábavaló dologra; a pártoskodók cselekedetét gyűlölöm: nincs köze hozzám.*” (Zsolt 101:3.) Ezékielnek ezt mondja az Úr: „*És szóljad az én beszédimet nekik, vagy hallják, vagy nem, mert pártos ház.*” (Ez. 2:7.) A Szentlélek nem pártos, Ő egy! „*Igyekezvén megtartani a Lélek egységét a békességnek kötelékben.*” (Ef. 4:3.) Nem tudunk egyformán gondolkodni, mert rész szerint van bennünk az ismeret, de nem is várja tőlünk ezt az Úr. Azt várja, hogy rendeljük alá magunkat a Lélek vezetésének, mert így tud megvalósulni a Krisztus teljessége, amely az egymással való közösség teljessége is. „*Míg eljutunk mindnyájan az Isten Fiában való hitnek és az Ő megismerésének egységére, érett férfiúságra, a Krisztus teljességével ékeskedő kornak mértékére.*” (Ef. 4:13.) Megjegyzem még, hogy két esetben szokott eltűnni a pártoskodás a hívő népből. Vagy a nyomorúság tüze, vagy az ébredés, megújulás lángja égeti ki azt.

„*Ímé, mily jó és mily gyönyörűséges, amikor együtt lakoznak az atyafiak! Mint a drága olaj a fejen; amely aláfol a szakállon, az Áron szakállán; amely lefoly köntöse prémjére; Mint a Hermon harmatja, amely leszáll Sion hegyeire. Csak oda küld áldást az Úr és életet örökké!*” (Zsolt. 133:1-3.)

Haranginé Csuta Anna

Csipet Csapat

Emlékezés
Suhajda
Józsefné
Erzsikére

Bibliáóráskból jött létre a Csipet Csapat. Névadónk *Pénzes Pali* bácsi volt. Akik a Szőlőtelep utcában laktak és akik azon az utcán jártunk haza, a bibliáórán hallottakat megbeszéltük, Pali bácsi jó tanácsokkal látott el bennünket, ha valamit nem értettünk, készségesen segítségünkre volt.

Pali bácsitól sokszor hallottuk, hogy „sietek, mert lemaradok a Csipet Csapattól”. Suhajdáné Erzsikével mi az „ikrek” nevet is kaptuk, mert mindketten ugyanabban az évben fogadtuk szívünkbe az Úr Jézust (1992-ben). Később volt, aki elköltözött az utcából, volt, akít hazahívott az Úr, és volt, aki elmaradt a csapattól. Végül mi maradtunk ketten a Csipet Csapat. Mi még megbeszélgettük, hogy személy szerint mit helyeztünk szívünkre az Úr. Együtt imádkoztunk családjainkért, gyülekezetünkért, egymás terhére hordoztuk.

A Jakab 5,16 versét fontosnak tartottuk. Amikor Erzsike nyugdíjba készült menni, azt mondta „ha nyugdíjas leszek, én az Úrnak szeretnék szolgálni”. Amit teljes szívvel, lélekkel meg is valósított. Vasárnap az istentiszteletek előtt imádkozni ment a gyülekezeti házba, betegeket, időseket látogatott. Szeretetvendégséget szervezett és bonyolított le, ügyelt, hogy minden a helyén legyen.

Szolgált a kórusal. Ha a kórusnak ruha kellett, ő vállalta megvarrását. A szószékre két garnitúra csodaszép fehér terítőt hímezett horgolt széllel. Fontos volt számára, hogy a legjobb, a legszebb ékesítse az Úr házát.

Gondoskodott a gyermekek karácsonyi csomagjairól, a csomagok készítésében is részt vett. Együtt vettük a szekrényeket, amelyben a poharakat, táányérokot tároljuk. Egyszóval mindenre volt gondja. Nem volt olyan, hogy nem oldott volna meg bármi problémát. Jó és hű szolgálója volt földi életében az Úrnak. Hiszem, hogy most a mi Istenünk dicsőségét szolgálja teljességgel. Hálás vagyok Uramnak, hogy ismerhettem, hogy testvére lehettem az Úr Jézus Krisztusban.

„Ő szabadított meg minket a sötétség hatalmából, és ő vitt át minket szeretett Fiának országába, akiben van megváltásunk és bűneink bocsánata.” (Kolossé 1,13-14)

Marosszéky Zoltánné Ica

Stift János és Ágnes búcsúztatása

2022. június 12-én búcsúztatta gyülekezetünk Stift János beosztott lelkipásztort és Stift Ágnes hitoktatót

Testvéreim, ha valakit tetten is érnek valamilyen bűnben, ti, akik lelki emberek vagytok, igazítsátok helyre az illetet szelíd lélekkel. De azért vigyázz magadra, hogy kísértésbe ne essél! Egymás terhet hordozzatok, és így töltsétek be Krisztus törvényét. Mert ha valaki azt gondolja, hogy ő valami, jóllehet semmi, megcsalja önmagát. Mindenki a saját tetteit vizsgálja meg, és akkor csakis a maga tetteivel dicsekedhet, és nem a máséval. (Galata 6,1-4)

Krisztus törvénye

Részlet Tóth Sebestyén lelkipásztor igehirdetéséből

A Krisztus törvénye egy igen ritka kifejezés. A kutatók több megoldást is adnak arra vonatkozóan, hogy pontosan mit is jelent, mert ez annyira tömör és gazdag kifejezés, hogy számtalan megoldást lehet rá találni. Én kettőt hozok fel ezekből, amelyek összefüggnek egymással.

Az első megfejtés az, hogy a Krisztus törvénye azt jelenti, ahogyan Jézus Krisztus itt a földön élt, ahogyan nekünk példát mutatott. Példát mutatott abban, hogy amikor Ő bűnös embert látott, amikor a másikban hibát látott, akkor nem ítéletet tartott, hanem bűnbocsánatot hirdetett. Gondoljunk csak a házasságtörő asszony példájára, akit megakarnak kövezni a vétkei miatt, Jézus azonban felmenti. Neki az volt az első, hogy a bűnösöket Istenhez hívja, hogy rehabilitálja, újjáépítse az embereket a bűneikből, hogy ők is lelki emberek lehessenek, hogy teljes lehessen az életük Istenben.

Példát mutatott abban is, hogy ugyanakkor nem tűrte a bűnt. Jézus Krisztus sokat vitázott és tanított arról, milyen is a bűn és hogyan is kell megszabadulni belőle. Nem kendőzte el, hogy vannak problémák, felhívta erre a figyelmet. De nem arra tanította az övéit, hogy valami álmelegalkuvással vagy álbékességgel túsíjék, hogyha valami rossz van a másik ember életében, hanem azt mondta: Figyelmeztessd őket! Szóvá tette a bűnt, de nem akárhogyan, hanem a szeretet, az isteni szeretet fényében.

Harmadszor pedig: áldozatot is vállalt. Abban mutatott nekünk példát, hogy áldozatot kell vállalnunk egymás iránt. Hogyha arra kémelek, tégy meg egy mérföldet valakivel, akkor tégy meg még egy mérföldet velem. Ez a példa arra utal, hogy a keresztyén felelősségvállalás igenis kész az áldozatvállalásra, mégpedig nem az általános áldozatvállalásra, hanem arra, amelyik többet tesz a másikért, többet, mint ami elvárt lenne, többet, mint ami kényelmes lenne, többet, mint ami akár az erőnkől telne.

Figyeljük meg, mennyire összefügg az Ő példája az ígével! Ugyanis az eredeti görög szavaknak erősebb, mélyebb jelentésük van, mint ahogyan mi azt a magyar fordítás alapján gondolnánk. Ugyanis itt arról van szó, hogy amikor valaki bűnben van, az a bűn fogságában van. Van olyan, amikor az ember nem tud megszabadulni a bűneitől, amikor a bűn fogságban tartja az embert. Az „igazítsátok helyre” kifejezés erre válaszként pontosan azt jelenti, hogy újjáépíteni, rehabilitálni, megmenteni ebből a bűnből. Itt nem arról van szó, hogy jól megdorgálom a másikat, hogy arrogánsan viselkedek, hogy kiközösítem azért, amilyen, hanem éppen ellenkezőleg. Arról van szó, hogy szeretném megmenteni. Azzal a lelkülettel szólok hozzá, amivel Jézus Krisztus is meg akarta menteni az embereket, hogy őt is a bűntől való szabadulásra hívja.

A harmadik ilyen nagy szó pedig a teher. Nemcsak egy hétköznapi teherre utal, hanem ami alatt összeroppan az ember. Olyan em-

beri terhekről beszél, amelyeket nem képes egy ember magában elviselni. Tudjuk, hogy vannak ilyen terhek, amelyek alatt úgy érezzük, összetörök az életünk. Arra tanít minket Pál apostol, hogy legyünk ebben egymás segítségére, hogy segítünk a teherhordozásban.

Ez nemcsak egy feladat, nemcsak egy felhívás, amit mindenkinek magának meg kell élnie, hanem egy lehetőség. Hogy az Isten gyülekezetében ezt átélhetjük. Azt, hogy van, aki jó szándékkal javítja az életemet, akinek a szava által megújulhat az életem, akinek a törődése, odaszánása által megtisztulhat az életemnek egy olyan része, ami akár éveken keresztül fogságban tartott engem. És hogy hasonlóképpen a teherhordozásban is találhatunk segítséget, hogy valakinek beszélhetünk a gondjainkról, és aki megérti azt, mint testvér, hogy valaki meglátogasson betegségünk idején, hogy valaki imádkozzon értünk. Testvérek, minden héten szoktunk közösen imádkozni a gyülekezetünkért. Az imádságunk minden egyes emberért szól, minden egyes ember terhéért szól, és tudjuk, hogy az imádságnak hatalmas ereje van. Ez is lehet egyfajta teherhordozás, hogy a közbenjárás imádságának szolgálatát vállaljuk a másikért. Hogy nemcsak átsuhanunk azon, hogy igen, a gyülekezetünkért is kérünk téged, Urunk, hanem, hogy teljes szívvel és igaz hittel kérjük Istentől: Áldd meg, kérünk, a gyülekezetünket, áldd meg azokat, akiknek olyan terhei vannak, amelyek alatt összeropognak.

Ezt mi is átélhetjük a gyülekezet közösségében. Mégpedig a másik megfejtés teljességében, ami pedig az, hogy a Krisztus törvénye maga a szeretet. Az, ahogyan Jézus Krisztus élt előttünk és példát mutatott nekünk, az, hogy Isten hívott minket, hogy a szeretet parancsolatát adjuk tovább és éljük meg a mi életünkben. A szeretet lesz az, aminek teljességében sikerülhet jól inteni a másikat.

A szelíd szeretet. Itt arról van szó ebben az ígében, hogy szelídséggel intünk a másikat, vagyis megértéssel, gyengédséggel, hiszen csakis így lehet sikeres a mi kritikánk, a mi megújító szándékunk, hogyha az isteni szeretet van mögötte. Ugyanígy tudjuk megtenni, hogy teherhordozást vállalunk a másikért, mert amúgy kényelmetlen, amúgy fájna, ha nincs mögötte az isteni szeretet.

Ugyanakkor figyelmeztet is az apostol, hogy először mindenki magát vizsgálja meg. Könnyű elcsúszni, könnyű hibába esni, könnyű úgy bűnt elkövetni, hogy ezek mögé bújunk. Eppen ezért azt mondja Pál apostol, vizsgáljuk meg először magunkat, nézzünk magunkba. Kalvin János azt tanítja nekünk, hogy a helyes önismeret és a helyes istenismeret egymáshoz kapcsolódik, egymástól el nem választható. Nem ismerhetem igazán Istent, hogyha nem ismerem önmagam és az én bűneimet, ugyanakkor pedig, hogyha Istent ismerem, akkor megismerem a hiányosságaimat és azt a lehetőséget is, ahol az életem teljessé válhat.

(Az igehirdetés elhangzott 2022. július 31-én a pomázi református templomban)

A Bárány nyomában

Beszélgetés

TÓTH SEBESTYÉN

beosztott lelkipásztorunkkal

Egy fiatalember Istenre találásának története mindig megörvendezteti azokat, akik a Krisztuséi, hát még ha a lelkipásztorságra történő elhívással párosul. Ahogy ajándékba kapjuk életünket, kegyelemből a megváltásunkat és hitünket, a szolgálatra elhívás is felülről adatik. Mert Istennek mindig célja és terve van az emberrel, akit szolgálatra hív. Az Ő akarata szüli a hívőt is, a lelkészt is.

De próbákat, nehézségeket is ad, és óriási felelősséget is, mert a tökéletes Istent nem lehet, csak tökéletesen szolgálni. Csak szorosan Krisztus nyomában. Csak úgy, ahogyan Krisztus: a Bárány szeretetével a farkasok között. Ők azok, „*akik követik a Bárányt, ahova csak megy, akik áron vétettek meg az emberek közül, Istennek és a Báránynak szánt zsengeként, és szájukban nem találtak hazugság: ők feddhetetlenek.*” (Jel 14,4-5). Ilyen lelkipásztor szeretne lenni és erről tesz bizonyosságot új beosztott lelkipásztorunk, TÓTH SEBESTYÉN.

- Kezdjük a gyökereknél! Kérem, mutassa be családját, melyik vidékről, honnan származik tiszteletes úr, és kik a szülei?

- Kecskeméten születtem. A szüleim pedagógusok. Két testvérem van, egy két évvel idősebb nővérem és egy két évvel fiatalabb öcsém. Édesapám, *Tóth Attila*, a Kecskeméti Református Általános Iskola igazgatója. Előtte sokáig a kecskeméti gimnáziumban tanított történelmet és földrajzot, de főleg a történelem a szenvedélye. Amúgy apai ágon több generációsan kecskemétiak vagyunk, de édesapám az első református és az első diplomás értelmiségi is apai ágon. Édesapám felnőtt korában konfirmált, így lett református. Édesanyám jelenleg is a gimnáziumban tanít matematikát, amúgy pedig matematika-német-ének szakos tanár. A családjában egyébként nagyon erős a pedagógus vonal.

Édesanyám oldaláról meghatározó a református identitásunk. Anyai nagypapám, *Szabó Gábor*, református esperes volt húsz évig Kecskeméten, most már nyugdíjas lelkész. Déd-nagypapám, sőt még az ükapám is református lelkészek voltak, így tehát elmondható, hogy anyai ágon – egy generáció kivételével – szinte folyamatosan adott lelkészeket a családjunk az egyháznak.

- Akkor azt lehet mondani, hogy szinte predestinálva volt a lelkészi pályára, nem?

- Nem igazán. A református hitre vonatkozóan volt ugyan egy elég erős családi indíttatásom, amit – főleg konfirmációm

környékén – már bizonyos értelemben egyfajta nyomásnak éreztem, de nem ez volt a döntő a pályaválasztásomban. Nekem eredetileg egyáltalán nem az volt az elképzelésem, hogy református lelkész legyek. Építésmérnök szerettem volna lenni, jól ment a matematika, meg a rajzolás. Talán kamaszkorban természetes is, hogy az ember ki akar szakadni abból a közezből, amiben addig élt, de az Isten engem ebből nagyon visszahúzott, olyannyira, hogy a szolgálatra is elhívott. Ezért jelentkeztem a teológiára.

- Hogyan lépett be Jézus az életébe? Említette, hogy volt egy nyomás a hittel kapcsolatban már a konfirmáció környékén...

“Isten hatalmas erővel belépett az életembe.”

- Az én első imádságos emlékeim olyan hatodikos koromig nyúlnak vissza, amikor már tudatosan imádkoztam.

- Ebben volt valamilyen szülői minta?

- Persze! Sokat imádkoztunk. A reggeli utáni napi ige olvasása, utána a közös imádság a napi rutin része volt. Ezeket főként édesanyám vezette, ha mondhatom így, ő volt a családjunk papja ebből a szempontból. És a nap végén, este is volt imádság, ez természetes volt az életünkben. Amikor gimnáziumba kerültem, ez az imádságos élet bizony elkezdett döcögni. Egy állami gim-

náziumba jártam, amit elsősorban a matematika miatt választottam, mert a református gimnáziumban nem volt ilyen szak.

Aztán egyszer tizedikes koromban ültünk a templomban, és a prédikációt hallgatva egyszer csak azt éreztem magamban, hogy „Sebestyén, neked is ezt kéne csinálnod”. Egy jó másfél évet harcoltam ez ellen a gondolat ellen. Mert ugye én inkább sok pénzt szerettem volna keresni, mérnök akartam lenni, matematikával foglalkozni. Aztán az elhívással minden megváltozott: azt az elhívást kaptam Istentől, hogy én is prédikáljak.

Ennek nyilván egy járulékos része, hogy elvégeztem a teológiát és lelkész lettem, bár nem gondolom, hogy a prédikáció és a lelkészség között teljes lenne az átfedés, mert prédikáció lehet egy bibliaóra, egy hittanóra, vagy egy lelki beszélgetés is. A prédikáció, az Istentől való beszéd tehát az egész élet része lehet mint evangélium-hirdetés. Az életem is lehet evangélium-hirdetés olyan értelemben, ahogy megélem az evangéliumot. Azt tapasztalom, hogy az embereket igenis érdekli Isten, érdekli az evangélium, érdekli az egyház, és ha valaki megtudja, hogy református lelkész vagyok, akkor sokszor előjön, hogy akkor ez és ez hogy van. Számomra ezt jelenti prédikálni. Hogy amikor egy hétköznapi beszélgetésben előjön ez a téma, akkor Isten igéjével válaszolok, és Róla teszek bizonyosságot.

- Amikor megkapta Istentől az elhívást arra, hogy prédikátor legyen, már bibliaolvasó ember volt?

- Nem. Amikor megkaptam az elhívásomat, egy másfél éves küzdelem következett, mert az első válaszom az volt Istennek, hogy köszönöm, nekem ez nem kell. Azt éreztem ezalatt, hogy egyre jobban eltávolodom Istentől, de a legváratlanabb időpontokban mégis előjött bennem ez a belső hang, hogy „Sebestyén, neked prédikátornak kell lenned!” Aztán eljött egy mélypont az életemben, amikor éppen szakítottunk az akkori barátommal, és nagyon csalódott, kiábrándult és összetört voltam, magamba roskadtan könyörögtem Istenhez, és azt mondtam: „Jó, nem tudok és nem akarok tovább harcolni ellened, Uram, legyen úgy, ahogy Te akarod!” Más kérdés, hogy ezt úgy értettem akkor, hogy „jó, csináld azt, amit csinálni akarsz, én nem fogok semmit sem hozzatenni”, de aztán Isten szépen felépített engem ebből: nagyon mélyről egészen magasra.

Ekkorra kiderült, hogy egyáltalán nem vagyok jó fizikából, így aztán felmerült a kérdés, hogy akkor miből fogok érettségizni. Hát persze: hittanból! De mivel állami iskolába jártam, ahol nem tanultam hittant, különbözetesteket kellett tennem. Két évet megcsináltam tavasszal, aztán szeptemberben a következő kettőt, így tizenkettedikben, februárban már le tudtam adni a jelentkezést a teológiára, mert teljesítve volt minden feltétel a hittan érettségire, amit aztán kimagaslóan jó eredménnyel tudtam abszolválni, és mintegy 60 ponttal szereztem többet a felvételi ponthatámál. Ez egy jó megerősítés volt arra nézve, hogy a teológián a helyem, és hogy Istennek is ez az akarata. Ma már – a teológia elvégzése után – lehet, hogy megmosolyogtató, de nekem akkor ez egy nagy út volt, és sokat tanultam ezáltal Istentől.

- Ez akkor már az az időszak volt, amikor már a Biblia is a kézben volt...

- Igen, bár őszintén megmondom: nekem nagyon nagy problémáim voltak a bibliaolvasással. Ezt azért kell elmondanom, mert szerintem jó láttatni a küszködéseket is, hogy sokszor nem egyszerű az út még annak se, akiről azt gondolná az ember, hogy több generációs reformátussággal a háta mögött neki minden olyan egyszerű. Megvolt már, hogy Isten elhívott engem, összetört, és teljes mértékben éreztem az Ő munkáját az életemben. Azt is mondhatnám, hogy Isten hatalmas erővel belépett az életembe. Ugyanakkor elkezdtem olvasni az evangéliumokat, de

csak annyit értettem belőle, hogy Jézus Krisztus ember. Tudom, hogy őt Istennek kellene hinni, de nem látom benne az Istent. Ez egy hosszú, több hónapos küzdelem volt már az indulásom elején.

- És ez mikor és mi által fordult meg?

- Úgy fordult meg, hogy volt egy keserves imádságom. Könyörögtem Istenhez: „Uram, nem értem, nem tudom elfogadni. Kérlek, add meg, hogy megértsem és el tudjam fogadni.” Ez az, amit az egyházatyák annak idején így mondtak: hiszek, hogy értek. Először az imádság, aztán a megértés. És az Isten megnyitotta

a szemeimet és az értelmemet. Elkezdtem látni, miről is van szó, és megadta hozzá a hitet. Kellett hozzá a hit, hogy megnyíljon számomra a Biblia, és elkezdjem érteni. Ekkor kezdődött el igazán az igeolvasás.

- Ez valamilyen módszer vagy rendszer szerint történt, tehát mondjuk úgy, hogy elkezdte az elején, és végigment a teljes Biblián?

- Nem. Főleg az Újszövetséget tanulmányoztam, de teljes mértékben felcsapászerűen, vagy amolyan ösztönszerűen. Ebből ma is maradt még, mert van, hogy arra gondolok, de régen olvastam már valamit, mondjuk, János első levelét, és akkor elkezdem olvasni.

Szeretem kontextusban értelmezni az olvasott igét, ezért a prédikációmban is törekszem egy ívet felvázolni, azt, hogy honnan indul és hova érkezik meg egy-egy igei gondolat, bemutatva az összefüggéseket, a kapcsolódási pontokat is. Nemrég láttam egy grafikont, ami vizuálisan mutatja meg a Biblia intertextuális kapcsolati hálóját. 64 ezer ilyen kereszthivatkozás van a Szentírásban. Ez is bizonyítja, hogy a Biblia egy hatalmas összefüggő egység, ezért nemcsak a szavakat, a mondatokat, a történeteket kell látni önmagukban, hanem az összefüggéseket is. Az igehirdetések sokszor csak kis részeket ragadnak ki, ezt próbáljuk magyarázni, de ha a kapcsolódási pontokat is bemutatjuk, sokkal összetettebb és nagyobb képet kapunk. Jó, ha az ilyen kontextuális bibliaolvasás mindennapi gyakorlattá válik.

- A teológia éve alatt nem volt visszaesés, megingás az elhívásban, elbizonytalanodás a lelkészséggel kapcsolatban?

- Nem. Istentől végig nagy erőt és támogatást kaptam, ami megőrizt ezektől. Biztos az is közrejátszott ebben, hogy én már a középiskolai évek végén megharcoltam Istennel a harcaimat, így számomra a teológián az elhívásom már nem volt kérdés. Bennem nem volt bizonytalanság, hittem abban, hogy ez nem lehet másként. És ezzel a hittemmel segíteni tudtam azoknak a társaimnak is, akiknek a bizonytalanság nagy nehézségeket és lelki problémákat okozott.

- Most, hogy elvégezte a teológia hat évét, milyen lépések vannak még hátra a felszentelésig, és milyen tervei azt követően?

- Igen, befejeztem a gyakorlati évemet a Kispeszt-központi gyülekezetben Harkai Ferenc nagytiszteletű úr mellett.

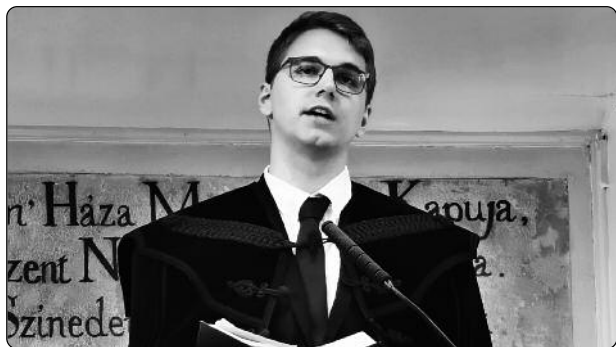

Szeptemberben lesz még egy megmérettetés: a lelkészképesítő vizsga, és ha ez sikeres lesz, akkor októberben lesz a felszentelés.

A jövőbeli tervem pedig: azt csinálni, amit most, tehát a lelkipásztori szolgálatot végezni hűségesen. Először nyilván meg kell szereznem ebben a kellő gyakorlatot, erősödnöm kell a szolgálatban, aztán bele kell állni és végezni azt, amire Isten elhívott, amiért megküzdöttem. Közben családot alapítani, menyasszonyommal elkezdni a közös életünket. *Eszter* szintén teológushallgató, jelenleg a pátyi gyülekezetben végzi a gyakorlatát, és jövő tavasszal végez a teológián, akkor tervezzük összeházasodni.

- *Hogyan került a pomázi-csobánkai gyülekezetbe?*

- Az itteni ifi vezetője, *Boross Sámuel* jelezte a csoportunkban, hogy *Nyilas Zoltán* esperes úr beosztott lelkészt keres

ide, és én elgondolkodtam ezen az ajánlaton. Samuval együtt voltunk HÖK-ösök (Hallgatói Önkormányzat – a szerk.), én voltam a mentora, jó barátság fűz hozzá. Találkoztunk esperes úrral, és megállapodtunk. Ez után a néhány hét szolgálat után még inkább úgy gondolom, hogy ez is Isten elrendelése, elhívása volt. Minden szempontból nagyon jó választása volt számomra, ebben is Isten kegyelmét látom.

- *Ez a választás milyen feladatokra vonatkozó megbízást jelentenek a lelkipásztori szolgálatában?*

- Amint említettem, sajtósági családi vonás nálunk a pedagógusi lelkület, ezért a tanítói jelleg nagyon benne van a szolgálatomban. Sok hittanórát tartottam eddig is, amit nagyon megszerettem. Az itteni gyülekezetben is részt veszek a hittanoktatásban szeptembertől. Azt gondolom, hogy Isten engem sok megértéssel megáldott, ezért azzal tudok leginkább szolgálni, hogy ezeket a megértéseket másoknak is átadom, és ezzel erősítem, építem az embereket.

- *Van-e az egész életét meghatározó igéje, ami elkísérte és erősítette eddigi pályafutása során?*

- Nehéz kérdés, de talán a konfirmációi ígéret említeném, a Máté 10,16 versét: „*Íme, én elküldelek titeket, mint juhokat a farkasok közé: legyetek azért okosak, mint a kígyók, és szelídek, mint a galambok!*” Igen, ez a gondolat mindig bennem van, hogy a lelkipásztori szolgálat egy veszélyes hivatás, mert amikor az ember beszél, felvállalja a véleményét, a hitét, az egy komoly támadási felület. Még gyülekezeten belül is akár. Ez egy kicsit tényleg olyan, mintha farkasok közé menne az ember. Ugyanakkor a bárány képe nagyon beszédes. Jézus Krisztus a Bárány, aki szeretettel, szelídséggel ment a farkasok közé. Nekem is ugyanígy kell járnom a küldetésemben, ezzel a szelídséggel kell mennem oda, ahol nem biztos, hogy szeretettel fogadnak, és ott is el kell mondanom az evangéliumot, ahol esetleg nem akarják hallani vagy befogadni. Ezzel a szeretettel kell járnom a Bárány nyomában. „*Mert az Emberfia azért jött, hogy megkeresse és megtartsa az elveszettet.*”

Puskás Attila

Sundar Singh

Bizonyoságtétel

„*Igaz beszéd ez és teljes elfogadásra méltó, hogy Krisztus Jézus azért jött e világra, hogy megtartsa a bűnösöket, akik közül első vagyok én.*”
(I.Tim. 1:15.)

Ezt az ismeretes újtestamentumbeli kijelentést olyasvalaki írta, aki személyesen megtapasztalta a Jézus Krisztusban való üdvösséget. Nem szabad azonban elfelednünk, hogy aki itt bizonyoságot tesz arról, hogy Jézus Krisztus azért jött, hogy megtartsa a bűnösöket, előbb ellensége volt a Krisztusnak. Talán látta Jézust nyilvános működése idején, talán halotta Őt prédikálni is. Bármint legyen is, nemcsak hogy maga nem hitte, hogy Jézus a várva-várt Szabadító, azt sem volt képes eltűrni, hogy mások higgyenek Benne, mint Megváltójukban. Krisztus az ő szemében hamis próféta volt, kiben nem volt szabad hinni. Ezért üldözte a keresztyéneket s azokban magát a Krisztust.

Isteni csoda és az élő Krisztus hatalmának bizonyosága az, hogy ugyanaz az ember, aki üldözte Krisztust, később azért indult útnak, hogy bizonyoságot tegyen Róla, és apostolává lett. Apostollá pedig az a személyes tapasztalása tette, hogy Krisztus, akit ő halottnak tartott, él isteni hatalomban és dicsőségben.

Pál művelt, tudós, a görög filozófiában jártas férfi volt, s egészen otthonos az Ótestamentum könyveiben. Ember nem téríthette volna őt más meggyőződésre s nem nyerhette volna meg a Krisztus számára. Csak az élő Krisztus maga ejthette őt foglyul. A Pál bizonyoságtétele megérdemli, hogy ne csak meghallgassuk, de higgyünk is neki.

Amikor én ezt a bizonyoságtételt olvastam, magamra kellett gondolnom. Én pogány, és nem keresztyén családban születtem. A keresztyénség felől itt semmit sem hallottam. És amikor itt-ott megtudtam valamit Krisztusról, nem tudtam hinni. Ahelyett, hogy hittem volna Benne, üldözni kezdtem Őt. Gyűlöltem azokat, akik az evangéliumot hirdették.

És ha most megkérdeznék: „Mi tett keresztyénné?” – ezt kell válaszolnom: „Nem ember, nem könyv, nem az olvasmányaim és elmélkedéseim, hanem Krisztus maga. Amikor kijelentette magát nekem, megláttam az Ő dicsőségét és megbizonyosodtam, hogy Ő élő Király.”

Most világos előttem, hogy a nagy apostol, Pál saját tapasztalatából győződött meg arról, hogy Jézus Krisztus az egyetlen Szabadító. S hasonlóképpen mindazok, akik Őbenne hisznek, saját tapasztalatukból tudják, hogy Jézus Krisztus azért jött, hogy megtartsa a bűnösöket.

Halálára gondolva, így gondolkoztam ezelőtt: „Magát nem tudta megmenteni, hogyan szabadíthatna meg engem?” De később, amikor megismertette magát velem, megtudtam, hogy Ő szabadított meg bűneimtől, s lelki életemnek Ő a kiapadhatatlan forrása.

Tapasztaláson nyugvó tény az, hogy Krisztus mindazok számára, kik teljes szívvel hisznek Őbenne, megjelenti, hogy él, s mint Szabadító ismerteti meg magát velük.

★

Egyszer három napon keresztiül egy tibeti faluban hirdettem az Igét. A buddhista papok tajtékoztak a dühtől, hogy a Jézus Krisztusról szóló evangéliumot az ő körükben merészeltam hirdetni. A harmadik napon nem-

csak hogy ennivalóhoz nem tudtam jutni – mivel megállapodtak, hogy ennem sehol nem adnak –, az éjszakát sem tölthetem el a faluban. Mielőtt leszállt volna az éj, kiűztek a faluból. Az erdőségben kerestem és találtam menedéket, egy barlangban.

Dermesztő hideg volt; a falu több mint négyezer méter magasan fekszik a tenger szintje fölött. És hozzá semmit nem ettem. Egész éjjel reszkettem a hidegtől és szenvedtem az éhség és szomjúság miatt. Senki sem volt körülöttem, hogy segítsen. A kísértő ezt suttogetta a fülembe: „Otthon pompában és bőségben fürödtél, most ínségben vagy, és Krisztus nem tud segíteni rajtad.” De erre mintha ez csengett volna a fülembe: „Vigyázz, és imádkozz!” Imádkoztam, és békesség szállt szívemre. Olyan békesség, minőt a világ meg nem adhat, de el sem vehet.

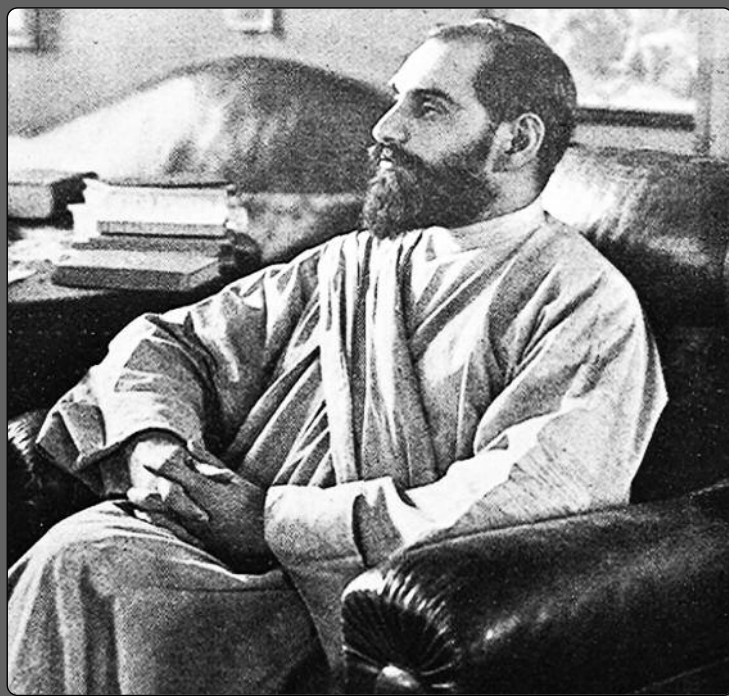
Kimentem a barlangból, s egy fáról néhány levelet szakítottam. A falevél rágós és ízetlen volt, de az az érzés, hogy Krisztus velem van, olyan nagy békességgel töltött el, hogy még a falevél is ízessé vált. Sohasem ízlett étel otthon úgy, mint ez. S akkor feleletet tudtam adni a kísértőnek: „Krisztus velem van, és betölti ígérését: Veletek vagyok minden napon.” Nem igaz hát, ha valaki azt mondja, hogy Krisztus kimagasló személyiség, nagy próféta csupán, segíteni azonban nem képes rajtunk. Nem. Ő a mi Megváltónk. Velünk van a világ végezetéig. Jelenlétével körül fog és megerősít bennünket. Mi bizonyosságot tehetünk arról, hogy Ő megszabadítja a bűnösöket lelkileg és testileg egyaránt. Lelkileg úgy, hogy új élettel ajándékoz meg. Testileg pedig azért, mert megoldalmaz és a veszedelmekben gondoskodásával karol körül minket.

★

Az észak-pandzsábi származású SUNDAR SINGH (1889-1929) eredetileg szikh vallású misztikus gondolkodó volt, akinek egy látomásában megjelent Jézus Krisztus, és keresztyén lett. Miután családja kitagadta, vándorprédikátornak állt. Utolsó otthoni vacsoráját nagybátyja megmérgezte, de ő túlélte a mérgezést. Az indiai szent emberek, a szádhuk sáfrányszín palástját viselte, beutazta Indiát és környékét. Az evangélium üzenetét hirdette hazáján kívül Tibetben, Ceylonon, Burmában, Japánban, Kínában és Nepálban. Járt Palesztinában és két alkalommal Európában is.

Ebben az időben az Indiából érkező keresztyén hitértítőket Tibetben szisztematikus módon kivégezték. Az, hogy onnan rendszeresen haza tudott térni, önmagában csoda volt. (Egyszer Lhászában egy mély kivégzőkútba dobták, aminek a vasfedelét lezárták. Az egyetlen kulcs a dalai láma övé volt. A karja eltörött, és mindenütt oszló holttestek és csontok voltak körülötte. Egy idő múlva egyik éjszaka valaki egy kötelet engedett le. Az ép kezével megfogta, majd felhúzták. Amikor felért, meg akarta köszönni, de nem volt ott senki. Másnap reggel jelentették a lámának, hogy Sundar a főtéren prédikál. Erre ő éktelen haragra gerjedt, és keresztette a kulcsot a tolvajjal együtt. Egyszer csak megtalálta az övét, ahova tette. Ekkor a dühöt félelem váltotta fel; megkérték Sundart, hogy távozzon a városukból.)

Az „Eldőlt a szívemben, hogy követem Jézust” kezdetű népszerű énekét világszerte éneklék a keresztyének.

Nemrégiben Palesztinában voltam. Ott állottam a Jordán partján és így szóltam magamhoz: „Lásd, ez az üdítő édes víz szakadatlanul hömpölyög lefelé a Holt-tengerbe, s az mégis mindig csak *holt* tenger marad, mert semmi lefolyása nincs. Az a tény, hogy bár élő víz áramlik beléje, de nem születik belőle egy csermely sem, *holt* tengerré teszi.

Épp így van az egyes keresztyéneknél, gyülekezeteknél és egyházaknál; azok is azért élettelenek, mert bár állandóan veszik az evangélium élő vizét, magukba zárják azt, s nem engedik tovább áramlani. Birtokába jutna az ismeretek és tapasztalatok kincseinek, de mások elől elzárják azokat. Nagy adományokkal való sáfárkodásra szól a megbízatásuk, de semmiben sem részesítik azokat, kik nélkülöznek ez adományokat.

Ne gondolja senki, hogy amit másokért tehet, vagy amit másoknak adhat, jelentéktelen semmi csupán, s a fáradságot sem éri meg, hogy azzal valamihez hozzáfogjon. Sok apró patak végül is hatalmas folyamammá egyesül.

Amit az Úr mindeneke előtt kíván, az a kicsinyen való hűség, ami annyit jelent, hogy hívek legyünk a másokért való kicsiny szolgálatokban és segítségekben. Arra segítjen minket az Úr, hogy vehessünk Tőle és adhassunk másoknak; hogy az evangélium éltető erőit ne csak elfogadjuk, hanem közöljük is; hogy megáldva, másoknak is áldásul lehessünk.

Amit Jézusért odaadunk, ezerszeresen kapjuk vissza. Én egy fivéremet és nővéremet hagytam el, s a testvérek ezreit találtam meg Krisztusban. Adtam kényelemmel teljes életet, s találtam olyan gazdag és mélységes örömet, minőt azelőtt soha sem ismertem.

Bizony igaz, hogy Krisztus azért jött a világra, hogy megtartsa a bűnösöket!

(A Sundar Singh bizonyágtételei c. könyvből)

Ember, bízz, és küzdve küzdjél!

[Kedves testvérek! Kérjük, hogy az alábbi írás elolvasásához vegyék kezükbe a Szentírást, és keressék ki a hivatkozott igéket. Egy csodálatos bibliaórát tarthatnak maguknak a megszentelődésről.]

Egy keresztyén szerző honlapján figyelemre méltó, érdekes írást olvastam nemrég, melyben *rendszer*váltásra hívja a „valláskárosultakat”: a Törvény rendszeréből a *Kegyelem* rendszerébe.

Arról van szó, hogy mindannyian a *Törvény rendszerébe* születünk bele, függetlenül attól, hogy melyik vallásban vagy melyik istenben hiszünk. A világ is eszerint működik, melyben mindenkit érdemei alapján értékelnek. A megtérése előtt is mindenki a teljesítménye alapján próbálja kiérdemelni Isten és mások szeretetét, elismerését, mely életfilozófia vagy büszkévé és felfuvalkodottá tette, vagy mély depresszióba taszította, attól függően, hogy sikerült-e megütnie az általa, illetve a rendszer által felállított mércét vagy sem.

Megtérésünkön azonban belépünk Isten országába, a *Kegyelem rendszerébe*, ahol nem az érdemek, nem a vallásos teljesítmény, hanem a kegyelem törvényszerűsége érvényesül. Isten országában nem kell teljesítenem, nem kell megfelelnem semmilyen elvárásnak ahhoz, hogy Isten szeretetét elnyerhessem, hiszen ezt Jézus Krisztusban a megtérésem pillanatában ajándékba kapom, amit hittel elfogadok. Az Istennel való kapcsolatom az Isten országába belépésem pillanatában egyszer s mindenkorra helyreállt. Isten kegyelemből a gyermekévé fogadott és a teljesítményemtől függetlenül tökéletesen szeret, elfogad, sőt gyönyörködik bennem – Jézus Krisztusért. Isten országa állampolgáraként ez az objektív igazság válik az életem és minden cselekedetem mozgatórugójává. Többé már nem társadalmi nyomásra, nem bizonyítási kényszerből, sem nem szolgálai félelemből, hanem felszabadultan, örömmel és hálából engedelmeskedek az én szerető menynevei Atyámnak. Senki és semmi nem változtathat többé az Isten irántam a gólgotai kereszten kinyilvánított és azóta is változatlanul rám áradó szeretetén. Teljes biztonságban vagyok az Atya kebelén.

Családi ügy?

De mi történik, ha a hívó ember vétkezik?

A cikk írója így folytatja gondolatmenetét: Amíg a Törvény rend-

szerében a bűn „felségsértésnek” számított, az Isten országában „családi ügy”, mely többé nem változtatja meg a hívó ember Istennel való kapcsolatát. A Törvény rendszerében folyamatos feszültségben élt, hogy elveszti-e Isten szeretetét, és minden egyes bűn elkövetésekor úgy érezte, az Istennel való kapcsolata forog kockán. Még egy bűn, még egy hiba, és mindennek vége. Még egy engedetlenség, és Isten végleg megszakítja vele a kapcsolatot. Ezzel szemben a *Kegyelem rendszerében* a bűn nem teszi kockára az Istennel való kapcsolatát, továbbra is Isten szeretett gyermeke marad, Aki sohasem fogja kitagadni a családból az engedetlensége miatt. Megdorgál, figyelmeztet, megfedd, de pontosan azért teszi ezt, mert szereti, és a bűnei ellenére is az Ő szeretett gyermekeként tekint rá, akinek ez az új státusza soha többé nem változik meg, mert Jézus Krisztus neki ajándékozta az Ő igazságát, az Ő tökéletes, dicséretre méltó életét.

Ó, milyen csodálatos megkönnyebbülést váltanak ki bennünk ezek a szavak! Első hallásra szinte fellélegzünk: Isten országában, a *Kegyelem rendszerében* a bűneim már nem jelentenek többé problémát az Istennel való kapcsolatomban. Hiszen úgy sincs semmi, amivel kivívhatnám Isten szeretetét, méltánylását, támogatását és dicséretét; de hiszen nem is kell, mert Jézus már kivívta helyettem. Megbocsátotta bűneimet, megigazított engem, és elkötelezte magát arra, hogy egész életemben támogatni és segíteni fog, és az Ő szeretete tesz majd a mindennapokban egyre kívánatosabbá és dicséretre méltóvá engem.

Tulajdonképpen azt mondja: a bűneim nem választhatnak el Istent szeretetétől, vétkeimnek többé nincs következménye, nem vagyok a törvény hatálya alatt. Nem nyomasztanak többé bukásaim, nem kell görcsölnöm, vajon a keskeny úton járok-e még, és nem stresszelek azon, hogy Krisztussal közösségben van-e az életem. Most már minden oké, bent vagyok Isten országában.

A bibliaolvasó emberben mégis feltámad a gyanú: valami nincs rendben ezzel a tanítással. Nem látjuk rajta a hitelesítő pecsétet:

Isten ígését. Sőt eszünkbe juthatnak Jézus szavai tanítványainak: „Ha valaki én utánam akar jönni, tagadja meg magát, vegye fel a keresztyét, és kövessen engem!” (Mt 16,24) Miért mondta ezt Jézus, hogy ha Ő feltétel nélkül elfogad így, ahogy vagyok, ha a megtérésem után is maradhatok az, aki voltam, a bűneim ellenére is mindig velem van; sőt, ha tulajdonképpen nélküle is oké minden? Ezt jelentené a kegyelem?

„Mert aki meg akarja menteni az életét, elveszti azt, aki pedig elveszti az életét érterem, megtalálja azt” – folytatja Jézus (25). Megtagadni magamat – akkor ez azt jelenti, hogy elvesztem az életem Jézusért, hogy meghaltam a bűnnek egyszer s mindenkorra (Rm 6,10). Nem? Hogyan is élhetnék még benne? (Rm 6,2) Élek Istennek Krisztus Jézusban (11), „aki által keresztre feszítettett számomra a világ, és én is a világ számára” (Gal 6,14). Nem vonz és nem vágyom a régi után, hanem felveszem a keresztemet, és Krisztus keresztyére tekintve követem Őt. Szorosan a nyomában, hiszen nincs tanítvány Mester nélkül: „többé tehát nem én élek, hanem Krisztus él bennem” (Gal 2,20).

Sípos Ete Álmos egyik igehirdetéséből idézek: „Kálvinnál olvastam azt a mondatot, ami akkor nagyon megdöbbenett, hogy a hívő ember az „önmegtagadás által lesz boldog”. Először nem érttem. Miket beszél ez a Kálvin? Aztán megértettem. Hát persze! Ha azt dobom el, ami Jézus és köztem áll, akkor ennek jutalma az, hogy az Úrhoz kerülök közelebb. S minél közelebb kerülök Jézushoz, annál boldogabb vagyok. Ez a hívő életnek az öröme, közel lenni az Úrhoz. Az Ő szeretetéhez. Közel lenni ahhoz, aki engem a legjobban szeret.”

Egyértelmű tehát, hogy bűneink eltávolítanak Istentől (Ézs 59,2), tehát el kell távolítani az útból. Nem lehet megkerülni, szőnyeg alá seperi, nem lehet azt mondani, úgysem tudok ellenük tenni semmit. De hogy tudom megtagadni és elhagyni bűneimet, melyek Isten és közém állnak? A „Lélek megszentelő munkája által” (1Pt 1,2). Naponkénti belső küzdelemben. „Azt mondta Jézus, idelelni / Új próba és új küzdelem / A hívők sorsa szüntelen.” (624. sz. dicséret)

Először is felismerem a bűnt magamban. És minél közelebb vagyok Jézushoz, annál inkább kész a szívem megvallani, megtagadni és elhagyni. Mivel a Kegyelem rendszerében már nem állok a bűn hatalma alatt, nem kell bűnöket elkövetnem. A bűn feletti örök győzelmemet Jézus már kivívta a kereszten (1Kor 6,11; 15,57; Zsid 10,10), tökéletes bocsánatot adott (ez jelenti a „helyzetemet”, „státuszomat” Krisztusban), így az Ő keresztyének és feltámadásának erejével győzhetnek a mindennapok küzdelmeiben is (ez pedig a kapcsolatokat jelenti Jézus Krisztussal, ami a mindenkori „állapotomtól” függ).

Törvény és kegyelem

Mert a kegyelemnek ugyan nincs feltétele, de szükségszerűen van következménye.

„Aki valóban Krisztussal találkozik, az átéli a feltétel nélküli elfogadást. Átéli, hogy Krisztus büdösen, koszosan, bűnösen, szennyesen magához öleli őt, és nem kérdezi, merre járt. De azt is átéli, hogy Krisztus leszedi róla a koszos ruhát, megfürdeti, új ruhát ad rá, és arra kéri, vigyázzon rá. Majd megtanítja – kegyelem által – az élet ösvényére... Aki találkozott a kegyelmes Krisztussal, az tudja, hogy Krisztus nem vár tőle semmit, de azt is tudja, hogy Krisztus nagyon sokat vár tőle. Nem kell megfelelnie neki, de mellette kell maradnia” (Szabados Ádám).

A probléma tehát a kegyelem és a törvény félreértése. A kegyelem a törvény nélkül egyszerűen értelmezhetetlen. A szóban forgó írás szerzője valójában azt gondolja, hogy a törvény a kegyelem feltétele, ezért – hogy ezt kikérülje – teljesen kiiktatja a törvényt, és azt hangsúlyozza, hogy a bűntől való elfordulással nem lehet megvásárolni Isten jóindulatát. Ami persze igaz, de ami igazán lényeges, az ennek pont a fordítottja: az Isten ki nem érdemelt jóindulata (a kegyelem) elfordít bennünket a bűntől! Jézus Krisztus vére által, halála, feltámadása és a Krisztusba vetett hit által Isten ingyen kegyelemből valóságosan megszabadít minket a testünkben uralkodó bűntől. A kegyelem tehát Isten meg nem érdemelt szeretete irántunk, amely Isten szentségének világosságában leleplezi a bennünk uralkodó bűnös vágyakat, indulatokat, ó-emberi természetünket (Jn 3,19-21), és igaz bűnbánatot munkál bennünk (Zsolt 32,5), hogy megtagadva a hitetlenséget és a világi kívánságokat józanul, igazságosan és kegyesen éljünk (Tit 2,11-12).

Isten Jézus Krisztusban adott kegyelme tehát nem valamiféle „minden happy” kegyelem, hanem a bűn uralma alól felszabadító, valóban szabad életet ajándékozó, megszentelő kegyelem (Jn 8,34-36). Ezért Krisztus követésének igenis ára van (Lukács 9,57-62; 14,28-33).

A törvény nélkül magyarázott kegyelem azon a félreértésen alapul, hogy a kegyelem teljesen függetlenít, mentesít minket a törvénytől. Ez a gondolkodás a törvényt csak kötelező jogi normák, előírások, elvárások gyűjteményének tartja, és nem Istennek az Ő Igéje által kijelentett akaratának, Isten szeretetből adott tanításának, útmutatásának, amelyben magától értetődően sok parancsolat és szabály is van. A helyesen megértett törvény a szerető Isten üzenete és útbaigazítása arra nézve, hogyan maradjunk Istennel kapcsolatban, hogy ebben a kapcsolatban minél jobban megismerjük a mi irgalmas és kegyelmes Urunkat (1Jn 2,3-6). A törvény elvezetett arra a felismerésre, hogy legjobb szándékunk és erőfeszítésünk ellenére sem tudjuk magunkat megváltoztatni, nem vagyunk képesek Isten törvénye szerint élni (1Jn 1,10; Heidelbergi Káté 114. kérdés-felelet), ezért mindenkor szükségünk van Jézus Krisztus bűntől megtisztító vérére, bocsánatára, szeretetének megújító erejére és a hitben győzelemre vezető Szentlélekre.

Krisztus sem azért jött, hogy eltörölje a törvényt, hanem azért, hogy betöltsen (Mt 5,17). A betölteni szó azt jelenti: beteljesíteni, célba juttatni. „Mert bizony mondom nektek, hogy amíg az ég és a föld el nem múlik, egy ióta vagy egy vessző sem vész el a törvényből, míg az egész **be nem teljesedik**.” (18) Jézus Krisztus nem volt a törvénynek alárendelve, de minden élethelyzetben Isten akaratához igazodott.

Bűntelen életével, engedelmes szolgálatával tökéletesen eleget tett a törvény követelésének, beteljesítette az ószövetségi próféciaikat, a mesianisztikus ígéretek, és nemcsak betöltötte, hanem élve törvényadói jogkörével, azt tökéletessé, teljessé is tette. (*Balla Péter*). Vele tehát beteljesedett a törvény, elérte célját (Rm 4,10), ezért a kegyelem által felülről született új-ember Krisztusban nincs többé alávetve a törvénynek (Gal 3,24-25; Ef 2,15). Azért nincs alávetve, mert Krisztus él benne (Kol 2,6), a Kegyelem rendszerében pedig aki „*őbenne marad, annak magának is úgy kell élnie, ahogyan ő élt.*” (1Jn 2,6) Így visz át minket Krisztus a Törvény rendszeréből a Kegyelem rendszerébe, az Ő uralmába. Mert mindannyiunknak Krisztusra van szüksége, és arra a kegyelemre, amely a szeretetben munkálkodik hit által beteljesíti a törvény elvárásait bennünk.

Tehát a kegyelem semmiképpen sem azt jelenti, hogy a Szentlélek által Krisztussal szívünkbe írt törvény is hatályát veszítette volna (Jer 31,33; Ez 36,27; Rm 3,31; Zsid 8,10; 10.16-17). A kegyelem nem támaszt feltételeket, de Krisztusban – szeretet által – bennünk is betölti a törvényt (Rm 13,8), hogy Isten dicsőségére éljünk (1Kor 10, 31), és betöltsük azt a célt, amire teremtettünk; ezért felkelti a szentség iránti vágyat, mely az Isten akarata (Ef 4,15; 1Thessz 4,3). Ez a jele, pecsétje Krisztus bennünk való jelenlétének, uralmának, az Ő kegyelmi kormányzatának.

Ezért Isten igazságának megszentelő erejével (Jn 17,17) Szentlélek által lerontjuk a régi, ó-emberi természetünket, a világ szeretetét, a test kívánságát, ami a Lélek ellen tör, ami mint egy fal választ el Krisztustól (Rm 8,7-8), az Ő szeretetétől, és a Lélek új rendjében Lélek szerint élünk (Gal 5,16-17). Különben magunk tennénk kockára a Vele való közösséget (Rm 8,8). Mert mit mond Isten ígéje? „*Ha azt mondjuk, hogy közösségünk van vele, és a sötétségben járunk, akkor hazudunk, és nem cselekedjük az igazságot.*” (1Jn 1,6)

A lelki szegények keresztje

Jézus azt mondja: „*aki nem veszi fel keresztjét, és nem követ engem, az nem méltó hozzám*” (Mt 10,38). Mi ez a kereszt?

„A kereszt felvétele azt jelenti, hogy tudatosan részt vállalunk a szenvedésből és talán a vértanúságból is érte (Jézusért); meghalunk a bűnnek, az énnak és a világnak.” (*William MacDonald: Újszövetségi Kommentár*).

De jelenthet egy másik dolgot is. Jézus gondolhatott arra az erős zsidó hagyományra is, mely szerint a szenvedés a kiválasztottság feltétele, mégpedig a bűn miatti szomorúság. Pál apostol kifejezése szerint: az Isten szerinti szomorúság (2Kor 7,10). Ahogy Ezékielnél olvassuk: „*Ezt mondta neki az ÚR: Menj végig a városon, Jeruzsálem, és tégy jelt azoknak a homlokára, akik sóhajtoznak és nyögnek a sok utálatos dolog miatt, amit elkövetnek benne.*” (Ez 9,4) A „jel” a babiloni fogság előtti héber ABC tav betűje, ami egy kereszt formájú betű. Ezt a keresztet kellett Ezékielnak a bűn miatt sóhajtozók homlokára festeni, ami megmentette őket az öldökléstől. A sírás és szomorúság a vigasztalás és megmentés eszközévé vált. Erre utal Jézus a Hegyi beszédben is: „*Boldogok, akik sírnak, mert ők megvigasztaltatnak.*” (Mt 5,4) (*Anatoli Uschomirski: A Hegyi beszéd zsidó szemszögből*).

És ha már a Hegyi beszédre utaltunk, folytassuk azzal, amit Jézus előtte mond: „*Boldogok a lelki szegények, mert övék a mennyek országa.*” (Mt 5,3) Jézus a lelki szegényekért jött el ebbe a világba, nem a lelki gazdagokért, akiknek már nincs szükségük Jézusra, mert már kigyógyultak a „valláskárosultak” betegségéből, és számukra a bűn már nem az Istennel való kapcsolat kérdése. A lelki szegények szüntelenül rá vannak utalva Isten megigazító kegyelmére. Mindig Isten közelségét keresik, és szenvednek attól, hogy bűneik miatt még távol vannak Tőle

(JerSir 1,16), és hogy minél közelebb jutnak Istenhez, annál nagyobbak érzik a távolságot. Attól szenvednek, hogy vágyva vágyják a tökéletes egységet Krisztussal, de nagyon messze érzik magukat Tőle (Zsolt 61,3).

Isten mindig az Ő keresőkkel, az alázatosakkal van (Zsolt 25,9; 147,6), a megtörttel és az alázatos lelkével lakik (Ézs 57,15). Isten arra

tekint, aki elesett és megtört szívé, és aki ígétét tiszteli (Zsolt 34,19; Ézs 66,2). És azt is mondja, hogy Isten előtt a töredelmes lélek a kedves áldozat; a töredelmes és megtört szívet nem veti meg az Isten (Zsolt 51,19).

A lelki szegénység forrása tehát az Istennel való kapcsolat, a lelki gazdagság viszont a vallásos önelégültségből táplálkozik, amikor azt gondolja valaki, hogy már semmit nem kell tanulnia, hisz már mindene megvan. Jézus az Isten szerint megszorodott, megtört szívé „koldusokért”, a bűn, a bűneik felett sími tudó lelki szegényekért jött (Luk 18,13-14), akiknek szükségük van a megfeszített és feltámadott Krisztusra, az Ő kegyelmére. Arra az élő Úrra, Aki „*Ha megvalljuk bűneinket, hű és igaz ő: megbocsátja bűneinket, és megtisztít minket minden gonoszástól.*” (1Jn 1,9), vagyis vérével lemossa a lelkünkre száradt vétkeinket.

Hát hogyan ismerhetném meg Isten szentségét, hűségét és irántam való szeretetét, ha kikérem az örökségem, aztán hátat fordítok, és elhagyom? Hogyan mondhatom, hogy Krisztusé vagyok, Neki élek, ha testies szenvedélyeim, kívánságaim elválasztanak Tőle? Luther nagyon is ellene mond ennek: „A Szentlélek által való öröm ... nem a test által való öröm, sokkal inkább a test megfeszítése”. „*Akik pedig Krisztus Jézuséi, a testet megfeszítették szenvedélyeivel és kívánságaival együtt.*” (Gal 5,24)

Szereted-e Jézust igazán?

Minden attól függ, szeretem-e Jézust igazán (Mt 7,47; Jn 14,15). Mert aki igazán szereti Megváltóját, az nem tud benne maradni az engedetlenségben, és nem tekinti egyszerű „családi ügynek”, ha vétkezik. Ez háború a bűn ellen, mely életünk végéig tart. Mert csak a test halálával szűnik meg a bűn elleni harc (Préd 8,8b).

Tudjuk, hogy Isten gyermekei vagyunk, Krisztus örökösársai, mégis, ahhoz, hogy közösségünk legyen Vele, hogy minél közelebb kerüljünk az Ő szeretetének és kegyelmének teljességéhez, egész hívő életünkben a bűnnel szembeni harcban állva kell az Ő útján járnunk.

Ez nem feltétele, hanem következménye az üdvösségünknek, hitünk jellemvonása, a kereszt jele a homlokunkon. Ez a mi felelősségünk. Az eredménye, sikere pedig Isten kegyelme (Ézs 41,10). Ő tölti meg szívünket szeretettel, örömmel, békességgel, igazsággal és a Neki tetsző engedelmes élethez szükséges lelki javakkal. Aki viszont a Kegyelem rendszerében is közömbös vagy elnéző a bűneivel szemben, vagy tagadja, annak mindegy, melyik rendszerbe tartozónak hiszi magát, az rabszolgája a bűnnek, aki mindenképpen kárt vall (Mt 16,26a), és Isten haragja marad rajta (Jn 3,36). „Aki takar-gatja vétkei, annak nem lesz jó vége, aki pedig megvallja és elhagyja, az irgalmat nyer.” (Péld 28,13)

Meg kell értenünk, mit jelent Isten szeretett gyermekeként a Kegyelem rendszerében élni. Azt, amit Pál apostol így fejez ki: „Ellenben paráznság, bármiféle tisztátalanság vagy nyereszkedés még szóba se kerüljön kö-zöt-tetek, **ahogyan ez szentekhez méltó, se szemérmertlenség, se ostoba beszéd vagy kétértelműség, mert ez nem illik, hanem inkább a hálaadás. Hiszen jól tudjátok, hogy egyetlen parázná-nak, tisztátalannak vagy nyereszkedőnek, azaz bálványimádónak sincs öröksége Krisztus és Isten országában.**” (Ef 5,3-5).

Vagy a Kolossébeliekhez írt levelében: „**Öljétek meg tehát tag-jaitokban azt, ami földi: a paráznságot, a tisztátalanságot, a szenvedélyt, a gonosz kívánságot és a kapzsiságot, ami bálványimá-dás, mert ezek miatt haragszik Isten. Ti is ezeket tettétek egykor, amikor ezekben éltetek; most azonban vessétek el magatoktól mindezt: a haragot, az indulatot, a gonoszságot, az istenkáromlást és sátokból a gyalázatos beszédet. Ne hazudjatok egymásnak, mert levetkőztétek a régi embert cselekedeteivel együtt, és felöltöztétek az új embert, aki Teremtőjének képmására állandóan megújul, hogy egyre jobban megismerje őt.**” (Kol 3,5-10)

A régi, testi, ó-emberi természetünket nem elrejteni, tagadni kell, hanem megtagadni; nem bagatellizálni, megtűrni kell, hanem megtörni; és nem kijavítani, megjobbítani kell, hanem megölni. Miért? Azért, mert javíthatatlan (Jer 17,9; Rm 6,6). Azért, mert a bűnnek igenis mindig van következménye, ami elszakít Istentől és megszégyeníti (1Kor 15,34). Az Isten szerető, önmagát megtagadó, bűnei felett sírni tudó lelki embert kimondhatatlanul bántja, hogy vétkeivel megsértette Teremtőjét, megsebezte az emberileg felfoghatatlan tökéletes szeretet Istenét. Ez a szívbeli fájdalom indítja megtérésre, segíti szentekhez méltó életet élni és Krisztushoz hasonlóvá, az Ő képmásává válni (Rm 8,29). Ó- és új-ember között ezért soha nem lehet békesség, kompromisszum, kiegyezés. A régit le kell vetni, az újat pedig fel kell öltözni (Ef 4,22-24), hogy szent életet tudjunk élni, „**amely nélkül senki sem látja meg az Urat.**” (Zsid 12,14)

Az Isten életére törő ember

Ezért meg kell értenünk, mit jelent a bűn a hívó ember életében. Ugyanazt, mint a nem hívőében: az Isten személye elleni támadást. Sőt, még többet. Azt jelenti, hogy az ember Isten életére tör. Egy Márkus Tamás református lelkipásztor által Chiciudean Miklós reformált baptista lelkésszel készített beszélgetésből idézek (címe: Áldozat, vagy elkövető?) az Evangelikál Csoport honlapjáról:

„C.M.: ...amikor az ember Isten ellen vétkezik, nem csupán a mér-céjét hágja át, hanem Isten személyét sérti meg. Isten személye ellen tör. Isten mondta azt, hogy „ezt csináld, azt ne csináld”. Erre én azt mondom, hogy „ez engem nem érdekel, és azt csinálok, amit akarok”, akkor én ezzel azt kommunikálom Isten irányában, hogy egyrészt „én

jobban tudom, mint te”, másrészt „ha te nem léteznél, akkor én boldo-gabb lennék”. Az emberi bűn Isten életét oltaná ki, ha megtehetné.

M.T.: Jézust az ember ölte meg.

C.M.: Pontosan! Eljött az Isten közénk testben, és közönséges emberként viselkedett, és nem élt az isteni teljhatalmával. Mit csinál Jézus? Csupa jót. Akkor miért öli meg őt az ember? Jézus hagyja magát, és az ember megöli. És itt derül ki az, hogy ha az ember tehetné, akkor Isten életét kioltaná – teljesen megszüntetné Istent. És – ezt az igéből megtudjuk – Isten a bűnt úgy veszi, mintha az életére törnének. Ezért a **bűn zsoldja a halál**, nem kevesebb.”

Hát hogy is lehetne a bűnt elintézni azzal, hogy hát „családi ügy”? (Hós 1,1-4) Gondoljunk Júdásra! Jézus befogadta a tanítványi közösségbe, egy volt a tizenkettő közül, a javát munkálta, jót tett vele, ő pedig elárulta, és az életére tört – mi lett a vége? (ApCsel 1,16-18) Az Isten életére törő embert a bűne – ha hívó, ha nem –,

Isten ellenségévé teszi, Istentől eltéríti és elidegeníti (5Mózes

7,10; Mt 27,22b. 25; Zsid 10,13; Jak 4,4).

Mi adhat mégis reménységet a hívó embernek, ha vétkezik?

♦ Az, hogy Isten soha sem adja fel célját, hogy dicsőségének ismeretével töltse be a földet (Hab 2,14); meg akarja szentelni az Ő nagy nevét, hogy minden ember megtudja: az Úr az Isten (Ez 36,22-23).

♦ Az, hogy Isten *nem* ellensége az embernek (2Sám 12,13b); szá-nalomra indul iránta (Jer 31,20); és soha sem adja fel, hogy megtalálja, ami elveszett (Lk 15,4).

♦ Az, hogy a testté lett Krisztusban Isten soha sem szűnik meg az önmagát feláldozó mentő szeretetét adni nekünk (Mt 1,23; Jn 3,16; 8,11b), mert Isten szeretet (1Jn 4,8).

Melyiket etetjük?

Egy példázat az emberben dülő küzdelemről:

- Bennünk, mindannyiunkban nagy csata folyik – magya-rázza az öreg indián az unokájának. – Réműletes csata ez: két farkas küzd bennünk. Közülük az egyik *gonosz*. A neve: harag, irigység, szomorkodás, kapzsiság, góg, önsajnálát, bűn, bosszan-kodás, gyarlóság, alsóbbrendűség, hazugság, pökhendiség, félelem, felsőbbrendűség és önteltség. A másik farkas *jó*. Neve: öröm, béke, szeretet, remény, szelídség, alázat, kedvesség, jóság, együttérzés, bőkezűség, igazság, irgalom, önbizalom, erő és hit.

Mindenkiben verekszik ez a két farkas.

A fiú néhány pillanatig elgondolkozik, majd megkérdezi:

- Nagyapó, melyik farkas lesz a győztes?

- Fiam, az, amelyiket etetjük.

◆ Az, hogy Isten közel akar kerülni az Őt elutasító, neki hátat fordító gyermekéhez; soha sem szűnik meg megtérésre hívni, mert kegyelmezni akar neki (Ez 18,23; Ez 33,11; Mt 9,12-13; Lk 13,9; Jak 4,6), és a Szentlélek által Krisztusban helyreállítani, hogy hit által benne éljen (Ef 3,17).

◆ Az, hogy bár az ember Isten életére tör – Isten életet ad. Mert a bűn halált jelent, a bűn megbocsátása pedig életet (Zsolt 103,12; Ézs 43,25, 44,22; Jer 31,34, 50,20; Mik 7,19; Zsid 8,12, 10,16-17). Örök életet (1Jn 5,11) és megszentelt életet (1Thessz 5,23-24). Megbékéltet Önmagával (2Kor 5,19). „Mert ha akkor, mikor ellenségei voltunk, megbékéltettünk Istennel Fia halála által, akkor, miután megbékéltettünk, még inkább üdvözíteni fog élete által.” (Rm 5,10) Önvizsgálatunk, őszinte bűnbánatunk, bocsánatkérésünk és bűneink elhagyása közel visz Hozzá, de Istennek Krisztus Jézus egyszeri keresztdozatáért adott bűnbocsánatában (az úrvacsorában) áll helyre teljesen a kapcsolat (Rm 4,7-8; Heidelbergi Káté 76. és 81. kérdés-felelet).

Végső győzelem

Isten tehát elkülönít a Maga számára, megszentelt életünket Szentlelke által, és belső emberünket napról napra megújítja (2Kor 4,16). Nem akarja a régi, testi természetünket javítani, hanem isteni természet részesévé tesz bennünket (2Pt 1,4), ami nem képes bűnt elkövetni (1Jn 3,6). Így vagyunk új teremtés Krisztus Jézusban, akik hiszünk az Ő nevében, és akik ebben

az új természetünkben vagyunk igazán Isten gyermekei. Így visz Magához egyre közelebb és közelebb.

És minél közelebb kerülünk Hozzá, annál közelebb kerülünk egymáshoz is: „*dicsővé teszi minden hívét, Izráel fiait, a hozzá közel álló népet*” (Zsolt 148,14). Így lesznek Isten gyermekei Vele egy család a keresztleben (1Jn 1,7).

És a legnagyobb reménységünk: végül Isten a bűn feletti végső győzelemmel beteljesíti minden ígérését. Elérkezik az a nap, az a pillanat, amikor testünk feltámadása a bűn testéből való szabadulást hozza el számunkra. Nem a magunk igazságáért, szívnünk tisztasága miatt, hanem mert Isten országába semmi gonoszság nem juthat be (5Mózes 9,5; Jel 21,27). Gondoljunk bele, micsoda kegyelem: teljesen szabadok leszünk bűnös természetünkől (Rm 6,7), és csak szeretni tudunk! Isten megváltott népe, azok, akik be vannak írva a Bárány életkönyvébe, többé nem ismerik a bűnt, a gyászt, fájdalmat (Jel 21,4), és tökéletes szentségben élnek, mint Krisztusban tökéletességre jutott igazak – Vele örök közösségben, Isten rendíthetetlen országában (Jel 21,3).

Fontos, hogy a régi és az új harcában ez az isteni perspektíva, ez a fizikai élet realitása, a látható dolgok távlatán is túllátó hit adjon erőt nekünk jól és állhatatosan küzdeni.

„*Ti azonban, szeretteim, épüljetek szentséges hitetekben, imádkozatok a Szentlélek által, tartsátok meg magatokat Isten szeretetében, várva a mi Urunk Jézus Krisztusnak irgalmát az örök életre.*” (Júdás 1,20-21)

Puskás Attila

Jézus viszonya az emberekhez

Tegyünk egy kis vizsgálódást, miként viszonyult Jézus az emberekhez, mely sokszor egészen meglepő lehet számunkra attól, Aki maga volt a szeretet megtestesülése.

Alapvetően egy rendkívüli stabilitást láthatunk rajta az emberekkel való kapcsolatában. Ezt a stabilitást az igazság okozta, a valóság tökéletes ismerete. Ennél fogva nem az illemszabályok, nem a társadalmi elvárás határozta meg viselkedését, hanem az igazsághoz való ragaszkodása. Ezért az Őt vendégül látó Simonnak megmondta a bűneit; az Isten házáat megfertőző kereskedőkkel igencsak botránys módon bánt el. Nem hajlongott a farizeusok előtt, mint ahogy az ők elvárták volna, hanem szemükre vetette képmutatásukat.

Mindezt azért tette, mert számára egyetlen cél volt, az igazságról való biznyságtétel, még akkor is, ha ezzel egyesek érdekeit keresztezve saját magát is veszélybe sodorta. **Az igazság érdeke mindig felülmúlta az önérdéket. Mindezt azért tette, mert szerette az embereket, jobban, mint a saját érdekét.**

Ha mi befogadjuk az igazságot, minket is hasonlóvá tesz ehhez. Kevésbé fog érdekelni minket az emberek rólunk alkotott véleménye, mint az, hogy biznyságot tegyünk nekik az igazságról, mely őket szabadokká teheti. Minket sem fog különösebben megingatni, ha a farizeusok, hallva az igazságot, megbotránkoznak.

Az Úr Jézus soha nem erőszakolta rá az emberekre az igazságot, de ők mégis ezt érezték. Ennek nagyon egyszerű oka van, és ez az igazság jellemében található.

Ő nem alkudozott soha senkivel, és nem győzködte az embereket. Nem alkudozott, mert tudta, hogy az igazság nem alku kérdése, és nem győzködte őket, mert tudta, hogy az igazság meggyőzi őket, ha hagyják. Hagyta elmenni azt, aki – miután szembesült az igazsággal – ott-

hagyta Őt. Tudta, hogy nem üresen ment el, mert ott volt nála az igazság, ami nem hagyta őt békén többé. Ott volt nála, mint tövis az oldalában. A gazdag ifjú elment megszorodva, de vitte magában Jézus szavait: *„Ha tökéletes akarsz lenni, add el minden vagytonodat.”*

Ő maga senkit nem küldött el; amíg ott volt, mondta az igazságot, de ha látta, hogy valaki pontosan érti, mit mond, de nem akart engedni Neki, azt hagyta elmenni.

Mi könnyen abba a hibába esünk, hogy az embereket hitvitákban próbáljuk az igazságról meggyőzni, ahelyett, hogy az igazság egyszerű elmondása után hagynánk, hogy maga az igazság győzködjön őket. Ha Isten Igéjét megalkuvás és meghamisítás nélkül hirdetjük, az igazság elkezd bennük a munkát, és vagy maradnak, és szeretik hallgatni, mert dolgozik bennük, vagy elmennek, mert dolgozik bennük, és nem szeretik hallgatni. Mindkét esetben az igazság végzi el a munkát. Azért ha az emberek megvetnek minket és magunkra hagynak az igazság miatt, nem kell kétségbeesnünk vagy lemondani róluk, mert minket otthagytak, de az általunk képviselt igazságot magukkal vitték. Ez pedig mindig ott lesz az életükben, és eljőhet az idő, amikor engedniük kell neki, mert tovább nem bírnak már menni a teher alatt.

Jézus sokat törődött a tanítványokkal, volt türelme személyes kérdéseik megválaszolásához. Azért, mert ők akarták tudni és cselekedni az igazságot. Nikodémusra is szívesen áldozta az éjszakáját, mert ő is kereste az igazságot.

Nekünk is türelemmel kell tanítanunk azokat, akik vágyakoznak az igazság megismerésére. De ha észrevesszük – mert azt észre lehet venni –, hogy valaki jól érti azt, de nem akarja tenni, azt el kell engednünk.

(Diriczi Tibor: *Mi az igazság? című könyvből*)

Hogyan jutott bűnbánatra egy kis tanítványom?

Pápán a tanítóképző növendékeit kérték segítségül a gyengébb kisiskolások külön tanítására. A fogalmazás volt számukra a legnehezebb. Ezt kellett gyakoroltatni a családi otthonban. Engem egy hívő református presbiter pékcsalád kért meg erre a feladatra. A család minden reggel olvasta a Bibliát Jancsi fiukkal együtt, aki engedelmes, szüleit szerető gyermek volt. Otthon sokszor beszélgettünk Isten dolgairól, törvényeiről. Szó esett arról is, hogy az is bűn, ha valamit elveszünk a másiktól, ami nem a miénk. Örömmel tanítottam a fiút, hallgatott rám, jól megfigyelte, amit mondtam neki. Javult a fogalmazása, stílusa, gondolatait őszintén írta le. Érdemjegyei is javultak fogalmazásból. Boldog voltam.

Egyszer azonban különös és érthetetlen dolog történt. Ahogy megérkeztem, síró szülők fogadtak. „Képzeld, tanító úr, az a gyanúnk, hogy fiunk hozzányúlt a családi kasszáunkhoz, mert abból hiányzik a bevételünk egy része. Annyira el vagyunk keseredve, mi lesz ebből a fiúból, ha már most ilyen dolgot cselekszik” – panaszkodott az édesanya. Jancsi viszont zavartan ugyan, de egyre csak azt állította, hogy ő nem vett el pénzt a nyitott kasszából. Sírt, amiért őt gyanúsítják ezzel.

Az igazság egy ideig nem is derült ki. Azon kezdtem gondolkodni, hogyan tartsak most fogalmazási órát egy ilyen gyermeknek? Végül elhatároztam, hogy nem gyanúsítom őt, szeretettel foglalkozom vele. Kértem, figyelje meg azt az igaz történetet, amit most elmondok neki, s arról írjon őszinte fogalmazást. Jancsi figyelmesen hallgatta a történetet, amely egyre nagyobb hatással volt rá.

Egy igen szegény családot ismertem meg az egyik faluban – kezdtem a történetet. Sokszor voltam náluk. A szülők szorgalmasan dolgoztak, de az édesanya gyakran betegeskedett. Peti fia már elmúlt 8 éves, amikor meglátogattam a betegeskedő édesanyját. Képzeld, Jancsi – mondtam a pék fiának –, ez az édesanya egyszer azt vette észre, hogy eltűnt a gyógyszerre és élelemre félretett pénzük. Éppen el akart indulni a gyógyszerét kiváltani, amikor megdöbbenve tapasztalta, hogy nincs meg a félretett pénzük. Pedig nagy szükségük volt minden fillérrre, hogy megélhessenek, és a szükséges gyógyszereket kiválthassák. El sem tudta képzelni, hová lehetett a pénzük. Fiát nagyon szerette, gondolni sem mert arra, hogy esetleg ő vette el a pénzt. Nekem is csak annyit súgott, hogy nem tartja

valószínűnek, hogy fia lenne a bűnös. Óvatosan, de mégis megkérdezte Peti fiát, hogy nem tud valamit az eltűnt pénzről? Peti határozottan állította, hogy ő biztosan nem nyúlt a pénzhez. Az édesanya hitt a fiának.

Nem sok idő múlva az édesanya súlyos beteg lett, kórházba került. Peti nagyon megijedt, arra gondolt, hogy talán miatta került a kórházba. Elhatározta, hogy titokban bemegy a kórházba, és bevallja a lopását, hátha ezzel segíti édesanyja gyógyulását. Csakhamar el is ment nagy izgalmak és félelmek között a kórházi látogatásra. Ahogy belépett a kórterembe halál-sápadt lett, mert édesanyja ágyát üresen találta. A szobában levő betegek dermedten figyelték Peti kétségbeesett arcát, de megszólalni senki sem tudott. Mély fájdalom ülte meg a szívüket. Végre előkerült a szobanővér, aki kimondta a rettenetést: Petikém, az édesanyád az éjjel meghalt, itt hagyott bennünket, pedig nagyon szerettük. Peti keserves sírásra fakadt, és elmondta a nővérnek és a szobában lévő betegeknek, hogy mit szeretett volna bevallani az édesanyjának, de már elkésett vele. Biztos, hogy édesanyja e szomorúság miatt halt meg, ő a hibás a haláláért.

Hangos zokogással hagyta el a kórházat, és rohant haza édesapjához, vitte a szörnyű hírt, és bevallotta bűnös tettét. Mind a ketten sírásra fakadtak. Az apa megsimogatta fia fejét, és ennyit mondott: Fiam, tudtad, hogy azt olvastuk a Bibliából, hogy: „Aki elfedezi vétkeit, nem lesz jó dolga.” (Péld 28,13) Soha többet ne tégy ilyet, mert bűnt követsz el Isten ellen, és nekünk is nagy szomorúságot szerzel. Ha mégis hibát követsz el, akkor jusson eszedbe: „Ha megvalljuk bűneinket, hű és igaz, hogy megbocsássa bűneinket és megtisztítson minket minden hamiságtól.” (1Jn 1,9) Egyébként édesanyád súlyos betegsége miatt halt meg, de talán egy kicsit hosszabb lett volna az élete, ha idejében elmondod neki bűnödet. Most már nyugodjál meg. Istentől bocsánatot nyertél, mert bevallottad és megbántad bűnödet. Én is megbocsátok neked. Vigyázz arra, hogy többé ne kövess el bűnt!

A történet végén otthagytam a pék fiát. Arra kértem, hogy amit hallott, azt fogalmazásban írja le.

Amikor a városból visszatértem, és olvasni kezdtem Jancsi fogalmazását, őt könnycseppet vettem észre a fogalmazványon. Megnyugodtam, hogy a fiú megértette mondanivalómat, felismerte bűnös tétét, és bűnbánatra jutott.

A legközelebbi órán egy boldog család fogadott. Az édesanya örömmel mondta el: fia imádságban kért bocsánatot Istentől az elkövetett bűnéért, és még aznap nekik is bevallotta, hogy bizony ő lopta el a pénzt, mert iskolatársai rábeszéltek, szerezzon valahogyan pénzt, hogy vehessenek közös játékot. Jancsi keserves sírás közepette ígérte meg: soha többet nem nyúl a család pénzéhez. Ezzel isteni béke töltötte be a család minden tagjának szívét. Nekem pedig az jutott eszembe, hogy egykor az én bűnbánó könnyeimet is Isten bűnbocsátó kegyelmével ajándékozta meg. Boldog örömmel folytattam segítő munkámat.

(Szcenci László: *A nélkülözhetetlen biznyságtételek című könyvéből*) ■

Püspöki vizitáció Pomázon 1819-ben

Közel száz esztendei kényszerű szünet után *Báthory Gábor* dunamelléki szuperintendens (püspök) – a helvét vallástételt követő református egyház megerősödését és lelkeket mentő igyekezetét gátló külső körülmények megszűnését követően – 1816-ban elérkezettnek látta az időt, hogy végiglátogassa egyházkerülete eklézsiáit. A Rákóczi-szabadságharc, az évekig tartó járványok, a katolikus elnyomás, uralkodói tiltások és egyéb akadályoztatások után az 1790-1791. évi magyar országgyűlés ugyan törvénybe iktatta a XXVI. törvénycikket, mely lehetővé tette a protestánsok minden korlátozástól mentes szabad vallásgyakorlatát, de az ezt követő európai háborúk ismét elzárták az utat a generalis canonica visitatiók lebonyolítása előtt. Végre 1815-ben elhárultak az akadályok, és a püspöki beköszöntő levél szerint: „költve sem tudnék mentséget magamra nézve találni, ha a régi akadályok eltűnése után is ezt a szoros kötelességemet elmulasztanám” – írta a püspök.

1816 pünkösdjén után *Báthory Gábor* el is indult egyházlátogató útjára. Vértesaljától hosszú út vezetett utolsóként a Pesti Egyházmegyébe, és az egyházmegyén belül is legutolsó állomásaként Pomázra, mert a vizitációra 1819. szeptember 18-án került sor.

Pomáz ekkor az óbudai ekklesia filiája (leányegyháza), református temploma éppen ez évben készült el (még torony nélkül).

A vizitációk megkönnyítése érdekében és hogy a vizitáció „mind rövidebb idő alatt véghez mehessen”, az egyházkerület előzetesen elkészített és az egyházközségek lelképásztorai részére megküldött egy kérdőívet, amelyet kitöltve kellett a vizitáló püspök részére átadni. A kérdőpontokra adott válaszokra nézve a püspök a következő intést fűzte a kérdőívhez: „Erős reménységem van, hogy a’ feleletek a dolgok valósága szerint tétetvén fel, a’ megvizsgáltság után azok mind úgy találtnak. A’ mi hiba van, nem kell azt szépítgetni, mert úgy a’ hiba nagyobb hibával takartatnék. Erranti medicina Confessio est (a hibázás gyógyszer a beismerés – a szerk.).”

A felvett jegyzőkönyv a kérdőív rendjében leírt feleleteket tartalmazza, melyet betűhíven közlünk a Ráday Levéltár által őrzött kéziratosszöveg alapján.

A’ Canonica Visitatio Tárgyai

I. Filialis Ekklésia

a., Pomáz helyheztesztetett ttes Pilis Vármegyében; Földes Ura a’ Méltóságos Tekintetes Vattay Familia. Ó Budához adfiliáltatott 1783ik Eszt Majus 30 napján, azolta semmi különös Fatumai nem vóltak. - Első Predikatora vólt Néhai Tiszt. Túrós Péter Úr, most második hív Lelki Pásztor Tiszt. Tüdös Dobos István Úr, a’ Pesti Ven. Tractusnak Proseniora, Kinek Pásztorsága alatt van most 188 Lélek.

b., Temploma új, építetett Kőből, Téglából; - még a’ Torna nints készen. Az Úr Asztalához tartozó Készületek benne ezek: egy kised czín Kanna; - ezüst Pohár, melly belől aranyos, - ilyen rajta lévő írással: Curavit Andreas Sipos de Dobfenek Anno 1806; - czín Pohár; kised ezüst Tányér; - czín Tányér; - szőrből készült szőnyeg; nagy veres Kazimír Kendő; - jó nagy kék selyem Takaró, arany tsipkével; - arany tsipkés fejér óltska Keszkenő; - ugyan tsak fejér óltska Keszkenő, melynek szegeletei selyemmel és ezüsttel vagynak ki varva; világos zöld se-

lyem, arany tsipkés Keszkenő; - a’ Kereszteléshez való fejér Tál és Pohár.

c., Harang lábón van egy 103 fontos Harang, mellyen felül ez: Joseph Brunner Cos Mich in Ofen 1795. állól pedig ez olvastatik: A’ Pomázi Réta Ekklésia tsináltatta.

d. Semmi Levelei, Documentumai nintsenek azon kívül, a’ mit a’ Protocollumban találhatni. - Könyvei három ’soltár.

e. Tiszt. Predikátor Úr Ó Budáról ki jön minden harmadik Vasárnap, a’ sátoros Innepek másodikon napján, ’s a’ több Úr Vatsorájával való élés alkalmatosságok; nem különben ha egy vagy más Halgatója keresztelni, temetni vagy esketni ki hívja. - Ha pedig valami akadály miatt ki nem jöhetne, akkor a’ Praeorans (lelkészhelyettesi szolgálatot végző tanító – a szerk.) predikál helyette.

II., Oskola:

à., Az oskola Ház ’s ahoz tartozó épületek: az úttára van a Classis, melly a’ Tanulók számához képest, szűk a’ most folyó 1819ik Esztben gyakorolják az oskolát huszonheten =27,/- igen nagy; - tovább van a’

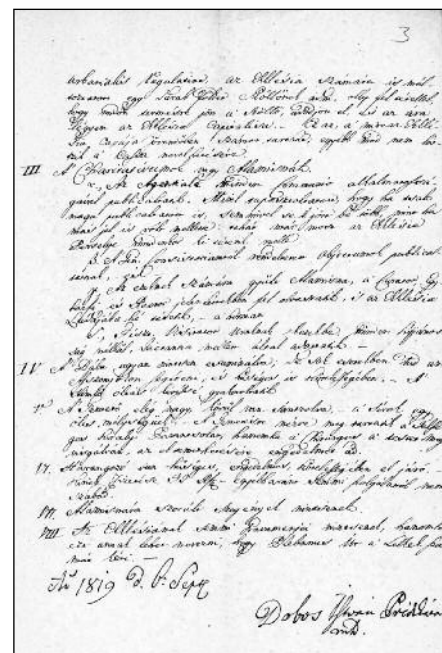
Konyha, ebből egy szobába, ebből ismét a’ Kamarába nyílik az ajtó. Ezeknek végiben van az istálló; - a’ Ház alatt Kőből rakott Pintze. Tsak nem az egész épület fedelét újjítani kell. - A’ szobában vagynak ezek: egy Nyoszolya, három karos szék, - két kis Fogas. á., Praeorans Rectorok vóltak ebben az Ekklésiában: Szilvási Mihály, Szilágyi Gábor, Takaró István(*), most pedig szolgál Bújdósó Mihály, a’ ki tanult a’ S.Pataki Collegiumban, onnan jött Vázra, és onnan Pomázra 1818 Esztben April 19ik napján; - Nőtelen életet él, hanem tartja az édes Annyát és Testvérjét.

â., Az Oskolát tsak Télben gyakorolják a’ Tanulók, ’s nyárban nem is fogják mind addig gyakorolni, míg a’ Felsőségétől ez eránt keményebb Rendelést nem kapnak.

ã., Az ő gyenge idejéhez ’s tehetségekhez való tudományok taníttatnak nékiek, u.m. Bibliabéli szent Historia, szent Dávid ’soltárjai, Eneklés, számvetés, Írás; - a’ kisebbeknek némelly apró - Isten esméretére vezérlő Kérdések, olvasás, betűfoglás, Könyörgések és a’ Tiz Parantsolatok.

ä., Valamint a’ közönséges Examenen (vizsgán – a szerk.) jelen van, - úgy egyebkor is gyakran meg nézi az oskolát, Predikátor és egyszer’smind Visitor Tiszt. Dobos István Úr, némelly szüléknek jelenlétekben.

â., A’ közönséges Isteni Tiszteleten a’ régi Graduál el hagyatván, az új soltár használtatik. æ., Mennyiben concural a’ Pomázi Filialis Ekklésia az Ó Budai Predikátor Fizesésébe, különös papírosra tétetett, valamint a Praeorans Rector sallariuma is. - De óhajtandó dolog volna, hogy azon kevés sallariumot summásabban kaphatnák, és egyik esztendőről a másikra ne menne által a’ bé adása.

III., Az Ekklesia helybéli igazgatása.

1., Az Ekklesia igazgattatik, egy, - a' Tiszt Urak közzül ki nevezetett, Fő Curator, és hat a' Község által választott 's a Templomban meg eskedetett Előljárók által.

2. Gyűlést tartanak akkor tsak, mikor valami dologról együtt kell értekezni, és akkor gyűlnek a' Parochiára.

3., A' tégéres vétekben élőkkel mit tselekedne a' Presbyterium, bizonytalan, mert még addig ilyen Casus magát előll nem adta.

4. A' presbyterialis gyűléseknek actai még ez ideig soha fel nem jegyeztettek; -

5. A' Curator szám adása véghez szokott menni minden esztendőben a' Fő Curator, Tiszt. Predikator Urak és a' Presbyterek jelen létekbén.

6. Az Ekklesia Jövedelmét teszi a' Perselyből bé jövő alamisna; - továbbá szüretkor némelly Jóltévóktól adatni szokott Must. - A' Ttes Földes Uraság meg tétetvén az urbarialis regulatiot, az Ekklesia számára is méltoztatott egy darab Földet Szöllőnek adni, oly fel tétellel, hogy midőn termésre jön a' szőlő, adódjon el, és az ára légyen az Ekklesia Capitalisa. - Ez az, a' mire az Ekklesia cassája jövedőben számot tarthat; egyéb mód nem láttzik a' cassa nevelhetésére.

III. A' Charitativumok (segélyek - a szerk.) vagy Alamisnák.

α) Az Agentialé (ágensi persely - a szerk.) minden Communio alkalmatosságával publicaltatik (hirdettetik - a szerk.). Mivel tapasztaltatott, hogy ha tsak maga publicaltatott is, semmivel se jött be több, mint ha más jel is volt mellette: tehát már most az Ekklesia Perselybe mindenkor ki tétetik mellé.

β) A' Gen. Consistoriumtól rendeltetett objectumok publicaltatnak, és -

γ) Az ezeknek számára gyűlt Alamisna, a' Curator, Egyházi és Rector jelenlétekbén fel olvastatik, 's az Ekklesia Ládájába bé tétetik, - a honnan

δ) Tiszt. Visitor Uraknak kezekbe, minden hijjánosság nélkül, Quietantia mellett által adattatik. -

IV. A' Bába ugyan nintsen examinálva (nem tett vizsgát - a szerk.); de sok esetben tud az Asszonyokon segíteni, és hűség is Kötelességében. - A' Himlő óltás kevésse gyakoroltatik.

V. A' Temető elég nagy, körül van sántzolva, - a' sírok egy öles, mélységűiek. - A' Temetésre nézve megtartatik a' Felsőes Királyi Parantsolat, hanemha a' Chirurgus (seborvos, felcser - a szerk.) a' tetest meg vizsgálván, az eltemetésére engedelmet ad.

VI. Harangozó van hűséges, engedelmes, kötelességében el járó, Kinek Fizetése 32 Rft - egyébaránt semmi szolgálattól nem szabad.

VII. Alamisnára szorúlt szegények nintsenek.

VIII. Az Ekklesiának semmi Gravamenjei (vallásérelmei - a szerk.) nintsenek, hanemha ezt annak lehet nevezni, hogy Plebanus Úr a' Lelkek számát kéri. -

Ao 1819 d. 6. Septr

Dobos István Prédikátor mk

(*)

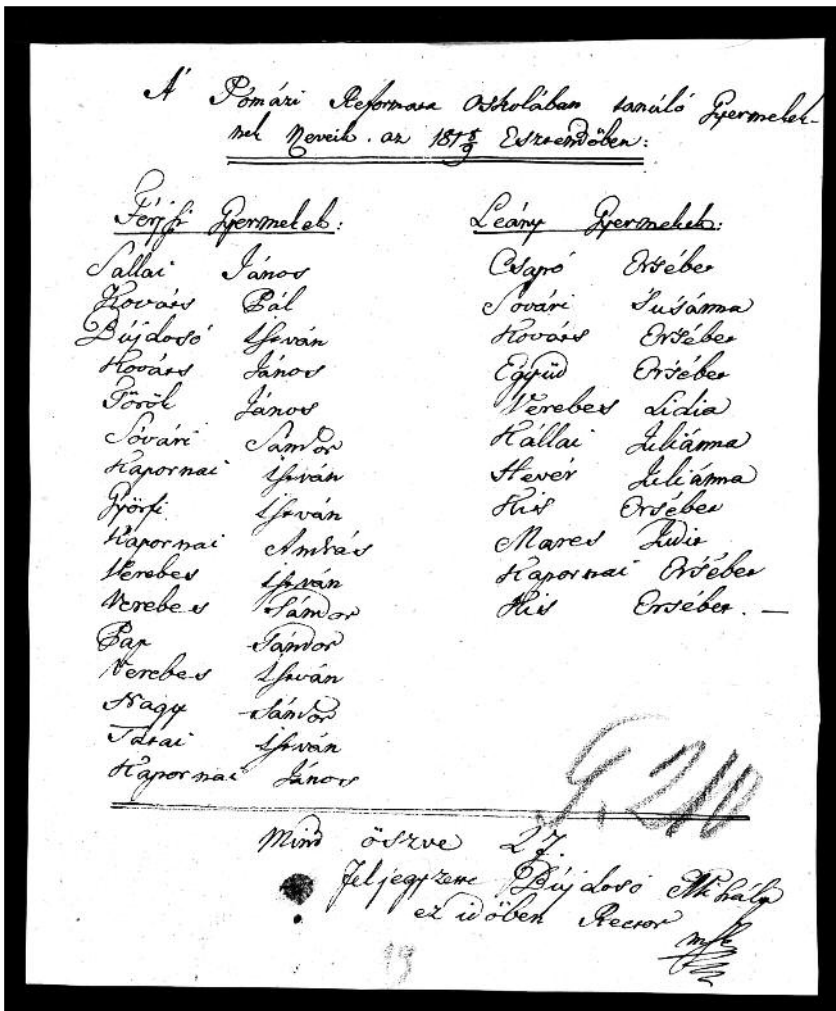
a. A Rector neve Takaró István Szathmár Vármegyében fekvő Zsaróján Helységből való. Tanulását kezdette S.Patakon 's onnan fél esztendő Tógicus korában Debretzenben ment, itt fél esztendőt töltvén még a' Retorica classisban subscribalt. Kétesztendő Deák korában Károlyban ki ment Praeceptornak, onnan az édes atya halála után visszament a' hazájába a' reá maradt egyet másnak kezéhez való vételére - 's a' mostohája a' gazdaság folytatására odahaza fogta, de ehez nem soká lévén kedve előbbeni élete modját vette. ismét elő, így jó reménység alatt hivatal keresés végett elindulván Duna Vetsén Praeceptor-

nak be fogadnak 's más fél Esztendeig meg tartották - azután Fehér Vármegyében Mányon talált conditora, hol egy Télen a' kisebb fiú gyermekek Oskolájában Praeceptor volt: innen általment a' Túl a' Dunán Superintendentiába, és ott az akkori Szőnyön lakó T. Esperest Úr által Szendre Rectornak rendeltetett, hol 3. esztendeig szolgált. Szendről vissza hozattatott a' Duna Mellyeki Superintendentiába; a' Vértesallyai Tractusban lévő Kajászo Sz: Péterre, hol ismét 3. esztendeig Rectoroskodott: innen el rendeltetett ugyan tsak az említett Tractusban lévő Gyúró nevű Helységben, hol a' Rectorsággal edgyütt a' Notariusi hivatalt is vitte 2. esztendeig, Gyúrórol ordinaltatott Bitske Várossában Leányok Tanítójának, 's itt is két esztendeig folytatta hivatalát, innen vitetett Ó Budára Rectornak, melly helyenn 4. esztendeig tanított, Ó Budáról által tevődött Pómázra, hol mint Lévita 11. esztendőket töltött: innen jött Rectornak Gyömrőre és most is itt van. - Második feleségével van házassági élete, az első feleségétől maradt egy Leánya, a' másodiktól van egy fia, 's egy Leánya; mindöszve tehát vagynak 3. gyermekei.

(Részlet a Gyömrői Református Egyházközség 1819. szeptember 9-i canonica vizitációs jegyzőkönyvéből)

Puskás Attila

Az eredeti dokumentumok másolatait hálás szívvel köszönjük a Ráday Levéltár igazgatójának, Szabári Juditnak és Vörös Károly levéltári asszisztensnek.

Idén május 16-án hunyt el 94 éves korában DR. SZENCZI LÁSZLÓ nyugalmazott tanár, matematikus, a szekszárdi Garay János Gimnázium egykori igazgatója és a szekszárdi református gyülekezet tiszteletbeli presbitere.

1928-ban, féléves korában teljesen árván maradt, így a felvidéki *Nehézy Károly* Béthel mozgalmának keretében alapított kiskoszmályi és komáromi árvaházban nőtt fel. Itt kapta konfirmációja alkalmából az első Bibliáját, és itt ismerte meg az Úr Jézus Krisztus érte is meghozott csodálatos golgotai áldozatát, és fogadta el Jézus Krisztus hívó szavát.

Az árvaházból kikerülve előbb szolgaleány volt egy parasztcsaládnál, majd könyvkereskedői segédlevelet szerzett. Tizenhét éves korában Németországba hurcolták kényszerkatonai szolgálatra, de Isten kegyelme megtartotta mind életét, mind hitét. Hazatérve egy evangélikus család vette pártfogásába.

A háború után Magyarországra menekült, és Pápán középiskolai tanári oklevelet szerzett, miközben részese és tanúja volt a korszak nagy lelki ébredésének. A szegedi egyetemen matematika-fizika szakon tanult tovább, de rendszeresen eljárt a Kárász utcai egyetemi bibliakörbe és vasárnaponként a Honvéd téri református templomba. Megnősült, családot alapított, és középiskolai tanárként tanított, majd gimnáziumi igazgató lett és főlevéltárosként végzett tudományos munkát.

Könyveket írt, és rendszeresen publikált egyházi lapokba, különösen sokat a Reformátusok Lapjába. Ezekben tapasztalatairól, gazdag életének eseményeiről, hét évtizedes szolgálatairól tett élő hittel bizonyúságot.

Ezúttal „A nélkülözhetetlen bizonyúságtételek” című könyvét szeretném a testvérek figyelmébe ajánlani. Ez nem kifejezetten önéletrész, hiszen ilyen jellegű kötete már megjelent „Árvaságtól boldogságig” címmel 2010-ben, hanem a szerző életét összefoglaló bizonyúságtételek füzére, melyeket egy kedves gyermekkori igéje, a Példabeszédek 23,26 fűz egybe: „Add nekem a szívedet, fiam, és tartsd szemed előtt utamat!” Ez került Szenczi László halálakor a partecédulájára is, mert ez az ige végigkísérte egész életén, és élete hosszú évtizedeinek, megharcolt hitének és bölcsességének esszenciáját, gyakorlati Krisztus-követésének összegzését is jelenti.

Dr. Fabiny Tamás evangélikus püspök így ajánlja a művet: „Kívánom, hogy Szenczi László könyve sokunkat vezethessen el a boldogság forrásvidékére, hogy felüdítse a fáradt lelkeket, és a bennfoglalt tanítás életformáló erővé válhasson minden olvasója számára. Szeretettel a szerző és a mű iránti komoly nagybecsüléssel ajánlom e kötetet mindenkinek, Istenben hívőknek és Őt keresőknek egyaránt.”

Sokan vagyunk, akik már megtalálták a boldogság forrását Jézus Krisztusban, akik Isten iránti hálával olvashatjuk ezeket a bizonyúságtételeket, dicsőítve és magasztalva az

A bizonyúságtételek szeretője

Ő gondviselő szeretetét, megváltó, üdvözítő kegyelmének csodáit. És imádságos szívvel csatlakozhatunk a szerző keresőként mondott jókívánságához is: „Áldja meg a mi Urunk e könyv olvasóit, hogy e bizonyúságtételek során ők is eljuthassanak Isten gyermekeinek táborába!”

Szenczi László: A nélkülözhetetlen bizonyúságtételek – Szerzői kiadás – Tillingner Péter műhelye, Szentendre, é.n.

Hamar Jánosné Enikő

Részletek a könyvből

Kedves Olvasóm! Sokakban felmerülhet a gondolat, hogy mi indított engem arra, hogy 90 évesen is tollat ragadjak, és írásba foglaljam lelki életem örömeit? A nem rövid út, amelyen Isten hűsége vezetett, ő általa megáldott út volt, amelynek legcsodálatosabb állomása számomra Jézus Krisztus megváltó szeretetének elfogadása volt évtizedekkel ezelőtt. Boldog vagyok, hogy Jézust befogadtam szívembe, s ez arra indít, hogy bizonyúságot tegyek a vele való kapcsolatomról, az elmúlt évtizedekben megtapasztalt bizonyúságokról.

Isten Szent Lelke tegye hitelessé ezeket a sorokat, hogy az utókor számára is örök erőforrást jelentsenek. Boldog örömmel mondhatom, hogy Isten az Ő Fia által a legnagyobb kincset adta nekem a golgotai kereszten hozott áldozatával. Eltörölte minden bűnömet, s megváltó kegyelmével ajándékozott meg. Ujjongó örömmel ismétlem tehát: Ő megkeresett, megtalált, fiává fogadott, mindörökre Ővé vagyok. Nincs ennél nagyobb boldogság e földön.

✱

Egy harmadik bibliai közösségről is említést kell tennem. Az egyetemi évek lelki próbái idején a szegedi Kárász utcában is komoly lelki közösség erősített bennünket. Többször is szükségem volt az egyetemi éveim alatt e közösségben kapott lelki erőre, hogy lelki életem kereszttüzeiben győzni tudjak az emberi gyengeség felett.

Tudtam azt, hogy Isten tenyerén vagyok. Ez adott biztonságot, bátorságot és lelki erőt. Ezért Isten iránti hűséggel bátran tettem

Szenczi László és felesége

bizonyoságot minden alkalommal Isten szeretetéről, bűnbocsátó kegyelméről, megmentő és megőrző hatalmáról. Ezért nem tudott semmiféle emberi rosszindulat eltávolítani az egyetemről hitem szilárd megvallása ellenére sem.

*

Ha szeretnénk megelőzni a sok csalódást, akkor tervezgetéseinkben mindig Jézus Krisztussal járjunk. Ő azt ígérte, megtanít bennünket, melyik úton járjunk, szemével tanácsol bennünket. Neki terve van életünkkel, és tervét meg is valósítja.

Milyen sokan hordozzák egész életükön át annak a következményét, hogy döntő kérdésekben nem kérték ki Jézus Krisztus tanácsát.

*

Ha Krisztussal fogadjuk, és szeretettel vesszük körül egymást, ha érdeklődünk egymás nehézségei felől, ha egymás előtt kiönthetjük szívünket, akkor megkönnyebbülünk, és visszatér a jókedvünk, a nyugalmunk. Érdemes ezért végiggondolnunk, hogy így cselekszünk-e? Csak Krisztussal élve lehetséges minden problémánk megoldása.

*

Kedves édesanya, édesapa! Te magad a gyermekeket felnevelni nem tudod. De nem is kell – nevelheted Krisztussal, aki megígérte az özvegyeknek és árváknak, hogy atyjuk és tanácsadójuk lesz: „én terólad el nem feledkezem” (Ézs 49,15b); „Nem hagylak titeket árvakul, eljövök tihozzátok” (Ján 14,18). Milyen jó ezt tudni! Neveljétek gyermekeiteket Krisztussal! Ő segít nektek. Amire szükségetek van, mindent megad: erőt, tudást, szeretetet, határozottságot. ■

Érfalvy Zsolt Válság

A világ természete már csak ilyen,
Mélyben vagyunk, kijutni remény sincsen.
Szomorú szívvel sóhajtok, mint vergődő madár,
Nincs más út, csak a keserű halál.

Pedig ez csak a látszat, színjáték az egész,
Az ördögi terv része, hogy úgy lásd, minden nehéz.
Mert nincs az a válság, mit ne uralna Isten,
A Szentlélekkel együtt legyőzhetünk mindent.

Erős hittel, imádsággal akarjunk a Lélek szerint élni,
Ehhez fontos Jézusra nézve, segítséget kérni.
Jézussal nem csupán erősebbek vagyunk,
Ő győzelmet vetett, mi vele csak sikert arattunk.

Pomáz, 2022. március 22.

Mary Jones és Bibliája

Az 1800-as évek tavaszának egyik napján útra kelt a 16 éves Mary Jones a walesi Langfihangelből (Anglia), hogy Bala városában Charles lelkésznel vásároljon egy Bibliát. Kilenccórányi utat kellett megtennie. Mivel szegény takácsok gyermeke volt, levette a cipőjét, hogy kímélje, és mezítláb tette meg a hosszú utat. Mary nyolcéves korában nagy örömelel eljárhatott a szomszédos faluba az újonnan megnyitott iskolába, a barátságos Evansné pedig meghívta, hogy olvasson a Bibliájából. A kislány a bibliaolvasás által hitre jutott.

Akkoriban csak a gazdag embereknek volt Bibliájuk, Mary szülei azonban túlságosan szegények voltak ahhoz, hogy vehessenek maguknak egyet. Mary Jonesnak így hát csak egyetlen kívánsága volt: hogy legyen egy saját Bibliája. Hat teljes évig félretett minden ezüstpénzt, amelyet szorgalmas munkával keresett a kertben és a földéken, a szomszédoknál és a barátoknál. Végre eljött a nagy nap, amikor úgy vélte, elég pénzt gyűjtött össze, és elment a falusi lelkészhez Bibliáért. Neki azonban nem volt, és Maryt a kilencórányi járásra levő városba irányította.

Amikor megérkezett Balába, Charles lelkész egyre jobban és jobban elcsodálkozott, miközben ennek a bátor gyermeknek a történetét hallgatta, aki hat éven át gyűjtögette a pénzt egy saját Bibliára. De neki sem volt walesi dialektusban írt Bibliája. A gyermek könnyekben tört ki. Vajon hat évi kemény munkája hiábavaló volt? A lelkészt annyira megindította Mary zokogása, hogy ez a szívbeli fájdalom olyan volt számára, mint egy prédikáció. Akkor eszébe jutott, hogy van még egy Bibliája a szekrényben, amely másnak volt szánva, de úgy döntött, hogy ezt most odaadja a túláradoan boldog kislánynak. Mary az örömtől ragyogva és hálásan búcsúzott el Charles lelkésztől, hogy ismét kilenc órát gyalogoljon mezítláb hazáig. Fáradtan, de nagyon boldogan borult szülei karjába: „Van Bibliám! Hála legyen Istennek!”

Charles lelkész azonban nem tudott megnyugodni, mert a kis Maryvel való élménye mélyen megérintette. 1802 telén elutazott Londonba, a vallásos iratok terjesztésére alakult társaság ülésére. Ott mindenkinek elmesélte a történetet. Ez minden jelenlévőt láthatóan megindított, és villámcsapásszerűen felismerték, milyen nagy az ínség a nép körében, mert nincs Bibliájuk. Hughes lelkész így azt javasolta, hogy alapítsanak társaságot a Szentírás terjesztésére. Ez 1804 márciusában Londonban meg is történt. Így jött létre a „Brit és Külföldi Bibliatársulat”. Azóta, az elmúlt 200 év során Bibliák millióit és millióit küldték szét az egész világba. Ennek elindítója azonban egy gyermek vágya volt, aki szeretett volna egy saját Bibliát. Milyen csodálatos!

Mary Jonesnak és Bibliájának története az elmúlt századok legmegragadóbb bizonyágtételei közé tartozik, amely arról szól, hogy mennyire éheznek és szomjúhozzák az emberek Isten szavát, a Szentírást. Mary Jones 1866. december 28-án halt meg, 82 évesen. Nem tudunk részleteket utolsó pillanatairól, csupán azt, hogy drága Bibliáját halálos ágyán Robert Griffiths tiszteletesre hagyta. Ez a Biblia most a Brit és Külföldi Bibliatársulat tulajdonában van, és ez a walesi Biblia utolsó kiadása, amely a Társulat megalakulása előtt megjelent. Benne van Mary Jones kézírásával – talán ez volt az első, amit megtanult angolul – egy feljegyzés, hogy ő ezt a Bibliát 1800-ban vette, amikor 16 éves volt.

Joachim Langhammer

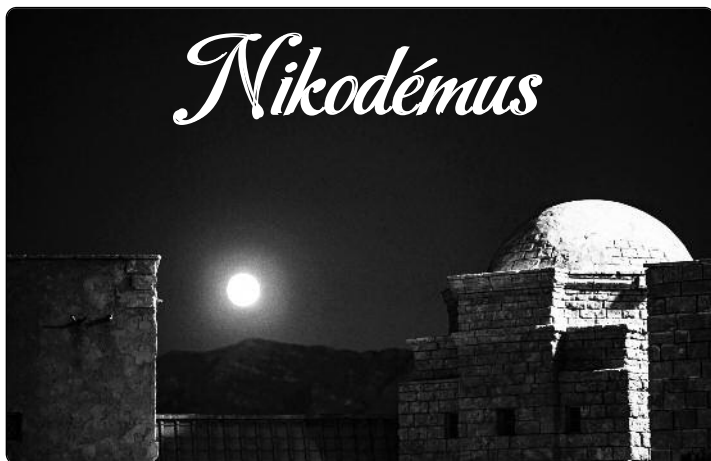
Mester, tudjuk, hogy Istentől jöttél tanítóul.

Egy késő éji órán egy politikus keresi fel Jézust, aki gyakorlott volt abban, hogyan válogassa meg a szavait. Nikodémus sokat tapasztalt, művelt ember volt, akit nagyon nagyra becsültek a zsidók. Még a Főtanácsnak is tagja volt.

Ha ilyen hatalmas ember, és annyian tisztelik, akkor miért kell neki lopva, éjnek idején felkeresnie Jézust? Nikodémus tudta, hogy minden lépését figyelhetik, s habár az akkori társadalom még mentes volt a sajtóban megjelenő rágalomtól, az emberek semmivel nem voltak különbek. Hamar híre ment volna annak, hogy a farizeusok egyik főembere, a Názáretivel vette fel a kapcsolatot. Nikodémus úgy gondolta, hogy saját maga akar meggyőződni arról, hogy ki is az a Jézus. A Szanhedrinben, a Főtanácsban, mindenféle véleményt lehet hallani, de ez a főember tudta, hogy a teljes igazságról csak személyesen győződhet meg.

A szokásos üdvözlés után, Nikodémus a politikusok udvariasságával szólította meg Jézust: „Mester, tudjuk, hogy Istentől

Nikodémus

Nikodémus sem tudta. Jézus nem akart találos kérdést feladni az embereknek, hanem arra akar bennünket rávezetni, hogy Istenhez csak hittel közeledhetünk. Nikodémus értetlenül áll a kifejezés előtt.

A párbeszédben hosszú csend következik be, a főember arcán látszik, hogy nem tud mit kezdeni Jézusnak ezzel a mondatával. „Hiszen senki nem térhet vissza az anyja méhébe!” – próbálkozik Nikodémus. Jézus megnyugtatja, hogy Isten nem a lehetetlent kéri tőle. Vízről és Lélektől kell mindenkinek újjászületnie. Jézus megpróbálja őt ezzel Keresztelő Jánosra emlékeztetni, aki az egész népet megtérésre szólította fel.

Nikodémus végre elindult jó irányba, hiszen elfogadta, hogy minden embernek meg kell tisztulnia a bűnöktől. De ez a felismerés önmagában még kevés. Jézus azt várja tőle, hogy nyíljon meg, mint egy gyermek, aki hittel tud közeledni Istenhez. Ez már nem is olyan egyszerű dolog ennek a főembernek, aki ez ideig meg volt győződve arról, hogy nem csak az emberek tisztelik őt annyira, hanem Isten is meg van elégedve vele.

jöttél tanítóul, hiszen ki tehetne magától ilyen csodákat.” Jézus nem bújik el a diplomácia álarca mögé, hanem rögtön a lényegre tapint. Arról beszél, amire minden embernek egyaránt szüksége van, függetlenül attól, hogy milyen nagy a tekintélye itt a földön...

Tanuld meg: „*Bizony mondom nektek, hogy senki nem láthatja meg az Istennek országát, hacsakn újjá nem születik.*” (János 3,3.)

Bizony, bizony mondom neked, ha valaki újonnan nem születik, nem láthatja meg az Istennek országát.

Ha valaki újonnan nem születik... Milyen fontos ez a kijelentése Jézusnak. Ki tudná ésszel felfogni ennek a lényegét?

Bizony Nikodémus most megszegyenült, hiszen hogyan taníthatná a népet, ha a legalapvetőbb dolgokkal sincs tisztában Isten országáról.

Imádság: Mennyei Atyám, köszönöm, hogy kegyelmedből újjászülethettem. Adj nekem gyermeki hitet, hogy soha ne bízokodhassam el! Ámen.

És miképpen felemelte Mózes a kígyót a pusztában, akképpen kell az ember fiának is felemeltetnie.

Nikodémus a mécses fényénél Jézus arcát fürkészi, hátha többet tudhat meg. Ki lehet ez az ember, egy fanatikus csaló? Megpróbálja az arcvonásaiból kiolvasni a választ, de Jézus

tekintetében csak nyugalom és őszinteség tükröződik. „Biztosan jól ismered az érc kígyó történetét” – mondja Jézus szeretettel, hogy megtörje a Nikodémus számára kínos csendet. – „Mindenki, akit megmártak a kígyók, csak akkor menekülhetett meg, ha hittel feltekintett az érc kígyóra. Amiképpen felemelte Mózes a kígyót, úgy kell nekem is felemeltetnem. Aki hittel tekint fel rám, az megmenekül.”

Nikodémusnak összeszorul a torka. Most vagy magával a Messiással beszélget, vagy a világ eddigi legnagyobb szélhámosával. Nem, szó sem lehet szélhámosról, hiszen ilyen tiszta arccal élete során még soha nem találkozott.

Határtalan öröm tölti el Nikodémus szívét. Igen, megtalálta a Messiást! Micsoda váratlan fordulat, a farizeusok főembere maga is Jézus követője lett. A nagy Nikodémus megalázta magát, és kisgyermeki hittel befogadta az Urat.

Nikodémus végig hú maradt Jézushoz, még akkor is, amikor ez nagy veszélyekkel járt. (Erről a János evangéliumának 19. részében, a 39. versében olvashattok.)

Imádság: Uram, annak ellenére, hogy annyi festmény készült rólad, az igazi arcodat senki sem ismerheti. Te azt szeretnéd, ha az emberek lélekben és igazságban akarnának megismerni téged. Ámen.

Mert Isten úgy szerette a világot, hogy egyszülött Fiát adta érte, hogy aki hisz benne, az el ne vesszen, hanem örök élete legyen.

A Bibliában ez a legcsodálatosabb kijelentés. Ezt mindenkinek kívülről kellene tudnia.

Mielőtt Nikodémus hazatért, Jézus még ellátta egy pár hasznos gondolattal. Eddig még egyik professzorától sem hallhatott ennyi mély bölcsességet. Pedig Nikodémus a legnevesebb tanárok lábainál készült fel. A tóratekercseket kívülről ismerte, és a prófétákat is szorgalmasan tanulmányozta. Mások mindig ámulattal hallgatták Nikodémust, amikor a Szentírást magyarázta a zsinagógában.

És most – mondhatnánk – Jézus iskolájában még csak az első osztályt kezdte el. Nikodémus most már tudta, hogy a világon a legfontosabb a szeretet, és nem szégyellte, hogy mindent az alapoknál kellett kezdeni. Megértette, hogy Isten úgy szerette a világot, hogy saját Fiát adta értünk. Megértette, hogy ezt a szeretetet tovább kell adni másoknak is.

Imádság: Mindenható Atyám, milyen jó, hogy te ennyire szeretsz engem. A legdrágábbat adtad értem. Köszönöm neked Jézust. Ámen.

(Bibliai útmutató gyermekeknek)

Siklós József Nikodémus (János ev. 3,1-18)

A bőszen rázott öklök,
a káromló, vad ajkak
mind mozdulatlanok már.
Az éj ős csöndje hallgat.

De íme, fojtott léptek
Koppannak nagy titokban...
Isten és ember szíve
az éjben összedobban.

- Mester, mi tudjuk: hozzánk
az Isten küldött téged.
Nyomodban béke, áldás!
Csodák, jelek kísérnek.

(s Jézus folytatja:)

- A menny kapuja tárul,
de oda nem mehetnek,
csak azok, Nikodémus,
kik újjászületnek!

Csend... A vénember szíve
beléremeg a szóba:

- Hogyan? Hisz agg vagyok már,
Izráel tanítója!!

...Vajúdó, kincses éjben
a szél zúg – Lélek árad –
egy távoli keresztfa
vet rájuk roppant árnyat...

- Vénember, halld meg titkát
az újjászületésnek:
„Kereszt tövéről sarjad
új szív és örökélet.”

ALKALMAINK VOLTAK:

2022. június 19. ■ Psalmus kórus évadzáró szolgálata a pomázi istentiszteleten.

2022. június 24. ■ Presbiteri gyűlés.

2022. június 25. ■ A Kiránduló kör túrája a Kétbükfa-nyereghez.

2022. június 27- július 2. ■ Gyermektábor a kisoroszi református gyülekezeti házban.

2022. július 3. ■ Gyermektáborban résztvevők szolgálata a pomázi istentiszteleten.

TERVEZETT ALKALMAINK:

2022. augusztus 21. ■ Újkenyérért hálaadás úrvacsorai közösségben.

2022. augusztus 23-25. ■ Gyermek napközis tábora.

2022. augusztus 22-26. ■ Ifitábor Balatonyörökön.

2022. augusztus 26. ■ Presbiteri gyűlés.

2022. szeptember hó ■ Kereszt-kérdések sorozat.

2022. szeptember 5-6-7. ■ Evangelizáció Pomázon.

2022. szeptember 10. ■ Egyházmegyei családi nap Veregyházon.

2022. szeptember 16 ■ A Praetorius kamarakórus szolgálata a csobánkai imaházban.

2022. szeptember 23. ■ Szülői értekezlet a konfirmációt kezdő gyermekek szülei számára.

2022. szeptember 29. ■ „Ráday napok” – Szűcs Ferenc emlékkonferencia az újjáépült Ráday Kollégiumban.

2022. szeptember 30. ■ Presbiteri gyűlés.

2022. október 1. ■ „Ráday napok” – Egyházkertületi nap és az újjáépült Ráday Kollégium ünnepélyes átadása.

2022. október 8. ■ A csobánkai imaház felszentelése.

KERESZTELŐ:

2022. június 26. ■ Böszörményi Laura Barbara.

HÁZASSÁGKÖTÉS:

2022. július 16-án csobánkai imaházunkban kérte Isten áldását közös életére **Dalos Áron** és **Halász Kornélia**.

2022. augusztus 6-án pomázi templomunkban kérte Isten áldását közös életére **Tombor Márton** és **Tombor-Zoltai Liza**.

2022. augusztus 13-án pomázi templomunkban kérte Isten áldását közös életére **Herczeg József** és **Puskás Anikó Erzsébet**.

HALÁLOZÁS, TEMETÉSEK:

2022. április 29-én elhunyt **Kovács András** (†77) testvérünk. Hamvainak elszórása 2022. július 5-én volt az óbudai temetőben.

Megrendülten, de a boldog feltámadás reménye alatt szeretettel jelezzük, hogy Urunk hűséges szolgálója, gyülekezetünk egyik oszlopa, **SUHAJDA JÓZSEFNÉ ERZSIKE** (†79) 2022. június 22-én visszaadta lelkét Teremtőjének. Temetése 2022. július 4-én volt városunk ravatalozójából.

2022. június 30-án elhunyt **Katona János** (†86) testvérünk. Temetése 2022. július 12-én volt a pomázi ravatalozóból.

2022. július 1-jén elhunyt **Kiss Károlyné** (†70) testvérünk. Temetése 2022. július 18-án volt a pomázi ravatalozóból.

2022. július 6-án elhunyt **Bárános László** (†74) testvérünk. Temetése 2022. július 26-án volt református temetőnkben.

2022. július 10-én elhunyt **Csapó Sándor** (†69) testvérünk. Temetése 2022. július 25-én volt városunk ravatalozójából.

2022. július 25-én volt városunk ravatalozójából.

Isten vigasztalását kérjük a gyászoló családoknak!

Az Északpesti Református Egyházmegye közgyűlése 2022. június 17-én köszöntötte a gyülekezetünkben 50 éve presbiterként szolgáló Erdélyi Sándor testvérünket

Gyülekezetünk lelkipásztora a 2022. július 3-i istentiszteleten kért áldást a diakóniai beteglátogatás szolgálatába induló Gelu Istvánné és Gelu Ibolya testvéreinkre a Máté 25,34-46 verseivel

ÁLDÁS, BÉKESSÉG!

A Pomáz-Csobánkai

Református Társegyházközség lapja

Cím: 2013 Pomáz, Hősök tere 1.; – **Telefon:** 06-26-325-297

Csobánkai Gyülekezeti Ház: 2014 Csobánka, Béke út 9.

E-mail cím: pomaz-csobanka@reformatus.hu

Honlapcím: <http://www.pomaz.reformatus.hu>

Facebook:

<https://www.facebook.com/pomazcsobankareformatus/>
Gyülekezetünk számlaszámai:

Pomáz: 11784009-2222253-00000000

Csobánka: 11784009-2222260-00000000

Felelős kiadó: Nyilas Zoltán lelkipásztor

(e-mail: nyilas.zoltan@reformatus.hu)

Szerkesztőbizottság: Nyilas Zoltán, Hardi Péter,

Mazaray Sándor, Görbe Ferenc, Dr. Puskás Attila.

Szerkesztő: Dr. Puskás Attila

(e-mail: puskas.attila.dr@gmail.com; Tel.: +36-20-9355-362)

Terjesztési felelős: Erdélyi Sándor

(e-mail: erkuchenbauer@gmail.com; Tel.: +36-20-9325-110)

Megjelenik kéthavonta 400 példányban, gyülekezeti használatra, ingyenes terjesztésben.

Adományokat köszönettel elfogadunk.

*Gyülekezeti újságunk
következő száma
várhatóan
október 23-án,
nemzeti ünnepünk napján
jelenik meg.*

Gyülekezeti életképek

X. Papkerti koncert

2022. június 11-én a Rosette Quartett vonósnégyes adott koncertet a pomázi parókia udvarán

A Kiránduló kör 2022. június 25-én a dobogókői Kétfükkfa-nyereghez szervezte túráját

Nálunk keresztelték

Böszörményi Laura Barbara Isten szövetségébe lépett

2022. július 3-án a kisoroszi gyermektábor résztvevői szolgáltak a pomázi istentiszteleten

Meghívó a Baba-mama körbe

Nagy örömünkre szolgál hírül adni, hogy 2022. szeptember 5-étől folytatódik a Baba-mama kör! Sok szeretettel várunk minden pocakos kismamát és kisgyermeket nevelő édesanyát!

Alkalmainkon kötetlen formában beszélgethetünk Isten ígéjéről, a családi életéről, gyermeknevelésről, keresztyén gyermekdalokat tanulunk, miközben a babák is ott játszhatnak mellettünk.

HOL?

2013 Pomáz, Hősök tere 1.;
Gyülekezeti ház emeleti szobája.

MIKOR?

Minden hónap első és harmadik hétfője,
9.30-11.00 óra között.

Kapcsolattartó:

Oskolás Ildikó: oskolasilidiko@yahoo.com

A 2022. június 19-i pomázi istentiszteleten tartotta évadzáró koncertjét a Psalmus kórus